

Съвременен превод

Language: български (Bulgarian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Bulgarian Easy-to-Read Version © 2000 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-16 from source files dated 2017-08-16.

f81bdf6b-f64b-5c00-a70f-cb43437b4e56

ISBN: 978-1-5313-1300-5

*Евангелието според***Матей****Родословието на Исус***(Лука 3:23б-38)*

1 Това е родословието на Исус Христос. Той беше потомък на Давид, а Давид — потомък на Авраам.

² Авраам беше баща на Исаак.

Исаак беше баща на Яков.

Яков беше баща на Юда и братята му.

³ Юда беше баща на Фарес и Зара, чиято майка беше Тамар.

Фарес беше баща на Есрон.

Есрон беше баща на Арам.

⁴ Арам беше баща на Аминадав.

Аминадав беше баща на Наасон.

Наасон беше баща на Салмон.

⁵ Салмон беше баща на Вооз, чиято майка беше Раав.

Вооз беше баща на Овид, чиято майка беше Рут.

Овид беше баща на Есей.

⁶ Есей беше баща на цар Давид.

Давид беше баща на Соломон, чиято майка беше Уриевата жена.

⁷ Соломон беше баща на Ровоам.

Ровоам беше баща на Авия.

Авия беше баща на Аса.

⁸ Аса беше баща на Йосафат.

Йосафат беше баща на Йорам.

Йорам беше баща на Озия.

⁹ Озия беше баща на Йотам.

Йотам беше баща на Ахаз.

Ахаз беше баща на Езекия.

¹⁰ Езекия беше баща на Манасия.

Манасия беше баща на Амон.

Амон беше баща на Йосия.

¹¹ Йосия беше баща на Ехония и братята му.

Това беше по времето, когато юдейският народ беше изселен във Вавилон.

¹² След преселението във Вавилон:

Ехония беше баща на Салатиил.

Салатиил беше баща на Зоровавел.

¹³ Зоровавел беше баща на Авиуд.

Авиуд беше баща на Елиаким.

Елиаким беше баща на Азор.

¹⁴ Азор беше баща на Садок.

Садок беше баща на Ахим.

Ахим беше баща на Елиуд.

¹⁵ Елиуд беше баща на Елеазар.

Елеазар беше баща на Матан.

Матан беше баща на Яков.

¹⁶ Яков беше баща на Йосиф, мъжа на Мария,

която роди Исус, наречен Христос.*

¹⁷ И така, от Авраам до Давид е имало четиринадесет поколения, четиринадесет поколения — от Давид до преселението във Вавилон и четиринадесет поколения — от преселението във Вавилон до раждането на Месията.

Раждането на Исус Христос*(Лука 2:1-7)*

¹⁸ Ето как се роди Исус Христос: майка му, Мария, беше сгодена за Йосиф, но преди бракът да се състои, тя разбра, че е бременна от Святия Дух. ¹⁹ Йосиф, бъдещият ѝ съпруг, беше праведен човек. Той не искаше да я опозори пред хората и реши да развали годежа, без да повдига обвинения срещу нея. ²⁰ Но докато обмисляше това, един ангел, изпратен от Господа, му се яви насън и каза: „Йосифе, сине Давидов, не се страхувай да вземеш Мария за своя жена, защото детето, което очаква, е от Святия Дух. ²¹ Тя ще роди син и ти

* 1:16 **Христос** „Помазаникът“ (Месията) или Божият избраник.

ще го наречеш Исус,* защото той ще спаси своя народ от греховете му.“

²²Всичко това стана, за да се изпълни казаното от Господа чрез пророка:

²³„Ето, девицата ще зачене и ще роди син.

Ще го нарекат Емануил,“†
което означава „Бог с нас“.

²⁴Когато Йосиф се събуди, той постъпи така, както Господният ангел му беше заповядал и се ожени за Мария, ²⁵но нямаше интимна близост с нея, докато тя не роди сина си. И Йосиф го нарече Исус.

Мъдреците идват при Исус

2 Исус се роди във Витлеем, град в провинция Юдея, по времето на цар Ирод. След това в Ерусалим дойдоха мъдреците от изток. ²Те попитаха: „Къде е новороденият цар на юдеите? Искаме да знаем, защото видяхме звездата му, когато изгря от изток, и сме дошли да му се поклоним.“

³Когато цар Ирод чу това, бе много обезпокоен, а заедно с него и цял Ерусалим. ⁴Ирод събра всички главни свещеници и законоучители на народа и ги попита къде е трябвало да се роди Месията. ⁵Те му отговориха: „Във Витлеем, провинция Юдея, защото така е писано от пророка:

⁶«А ти, Витлееме, в земята на Юда, никак не си най-маловажен сред Юдовите владетели,

защото от теб ще излезе владетел,
който ще бъде пастир на моя народ
Израел.»“ *Михей 5:2*

⁷Тогава Ирод повика мъдреците на тайна среща и разбра от тях кога точно се е появила звездата. ⁸След това ги изпрати във Витлеем, като им каза: „Идете и внимателно потърсете детето. А когато го намерите, докладвайте ми, за да мога и аз да отида и да му се поклоня.“

⁹Мъдреците изслушаха царя и тръгнаха. А звездата, която бяха видели да изгрява от изток, се движеше пред тях и се спря над мястото, където беше детето. ¹⁰Така се зарадваха, когато я видяха! ¹¹Влязоха в къщата и видяха детето с майка му Мария. Коленичиха пред него и му се поклониха, а след това отвориха своите ковчезета и му поднесоха дарове — злато, ливан и смирна. ¹²И тъй като Бог ги бе предупредил в сън да не се връщат при Ирод, те си тръгнаха за своята страна по друг път.

Родителите на Исус го отвеждат в Египет

¹³След като мъдреците отпътуваха, един Господен ангел се яви на Йосиф в сън и каза: „Стани! Вземи детето и майка му и избягай в Египет. Остани там, докато ти кажа, защото Ирод ще търси детето, за да го убие.“

¹⁴И така, Йосиф стана, взе детето и майка му и през нощта тръгна за Египет. ¹⁵Той остана там до смъртта на Ирод, за да се изпълни казаното от Господа чрез пророка: „Повиках от Египет сина си.“‡

*1:21 Исус Името означава „Господ (ЯХВЕ) спасява“.

†1:23 Цитат от Ис. 7:14.

‡2:15 Цитат от Ос. 11:1.

Ирод избива момченцата във Витлеем

¹⁶ Когато разбра, че е надхитрен от мъдреците, Ирод се разяри и распореди да бъдат убити всички момченца до двегодишна възраст във Витлеем и цялата околност, основавайки се на времето, което беше научил от мъдреците. ¹⁷ Тогава се изпълни казаното чрез пророк Еремия:

¹⁸ „Глас се чу в Рама,

плач и горчиво ридание.

Рахил оплакваше децата си

и отказваше да бъде утешавана,

защото те вече не са сред живите.“

Еремия 31:15

Йосиф и Мария се връщат от Египет

¹⁹ След смъртта на Ирод един Господен ангел се яви в сън на Йосиф в Египет. ²⁰ Ангелът каза: „Стани! Вземи детето и майка му и иди в израелската земя, защото тези, които се опитваха да отнемат живота на детето, са мъртви.“ ²¹ И така, Йосиф стана, взе детето и майка му и се върна в израелската земя. ²² Но когато чу, че Архелай управлява като цар на Юдея на мястото на баща си Ирод, той се уплаши да отиде там. Но след като беше предупреден от Бога в сън, Йосиф тръгна към Галилейската област. ²³ Той отиде и се засели в един град, наречен Назарет, за да се изпълни казаното чрез пророците, че Месията ще бъде наречен Назарянин.*

Делото на Йоан Кръстител

(Марк 1:1-8; Лука 3:1-9,
15-17; Йоан 1:19-28)

З По онова време Йоан Кръстител дойде и започна да проповядва в Юдейската пустиня. ² Той казваше: „Покайте се, защото небесното царство наближава.“ ³ Йоан е този, за когото говори пророк Исаия, казвайки: „Един човек вика в пустинята: «Подгответе пътя за Господа, очертайте прави пътеките за него!»“

Исаия 40:3

⁴ Йоан носеше дрехи от камилска козина и беше препасан с кожен колан. Хранеше се със скакалци[†] и див мед. ⁵ Идваха да го слушат хора от Ерусалим, от цяла Юдея и цялата област около река Йордан. ⁶ И те изповядваха греховете си, а той ги кръщаваше в река Йордан.

⁷ Когато Йоан видя, че много фарисеи и садукееи идват при него, за да се кръстят, им каза: „Рожби на ехидни! Кой ви предупреди да бягате от идващия Божий гняв? ⁸ Ако наистина сте се покаjali, докажете това чрез делата си. ⁹ И не мислете, че ви е достатъчно да си кажете: «Авраам е нашият баща.» Казвам ви: Бог може и от тези камъни да създаде потомци на Авраам! ¹⁰ Бравата е вече при корена на дърветата. Всяко дърво, което не дава добър плод, ще бъде отсечено и хвърлено в огъня.

¹¹ Колкото до мен, аз ви кръщавам с вода, което показва, че сте решили да се покаете. Този, който идва след

***2:23 Назарянин** Трудно е да се каже на кого принадлежи този цитат, но е възможно Матей да прави паралел между Самсон, който е бил „Назорей“ — човек, „посветен“ на Бога (Съд. 13:5,7), и Исус „Назарянина“. Назарянин се нарича този, който живее в Назарет. Вероятно Матей е имал предвид и думите на пророк Исаия (11:1), който нарича бъдещия цар „клонка“ (евр.: „нецер“).

[†]**3:4 скакалци** Вид прелетни пустинни скакалци, които Моисеевият закон разрешава да се ядат. Вж. Лев. 11:21-22.

мен, е по-силен от мен и аз не съм достоен и сандалите му да събуя. Той ще ви кръсти със Святия Дух и с огън.
¹² Лопатата, с която отсява зърното от плевата, е вече в ръката му и той ще изчисти хармана си. Ще събере зърното си в хамбара, а плевата ще изгори в неугасим огън.“

Кръщението на Исус

(Марк 1:9-11; Лука 3:21-22)

¹³ По това време Исус дойде от Галилея при река Йордан. Той отиде при Йоан, за да бъде кръстен от него.

¹⁴ Но Йоан се опита да го възпре, като каза: „Аз имам нужда да бъда кръстен от теб, защо ти идваш при мен?“

¹⁵ Исус му отговори: „Нека бъде така сега. Редно е за нас по този начин да извършим всичко, което Бог изисква.“ Тогава Йоан се съгласи да кръсти Исус.

¹⁶ Исус беше кръстен и веднага щом излезе от водата, небесата се отвориха и той видя Божия Дух да се спуска като гълъб и да каца на него. ¹⁷ Тогава глас от небесата каза: „Това е моят възлюбен Син. Той е избраникът ми.“

Дяволът изкушава Исус

(Марк 1:12-13; Лука 4:1-13)

4 После Духът отведе Исус в пустинята, за да бъде изкушаван от дявола. ² След като пости четиридесет дни и нощи, Исус много огладня. ³ Тогава изкусителят дойде при него и каза: „Ако си Божият Син, заповядай на тези камъни да станат хлябове!“

⁴ А Исус му отговори: „Писано е: «Никой не може да живее само с хляб.

Животът на човека зависи от всичко, което Бог казва.»“^{*}

⁵ Тогава дяволът го отведе в святия град, постави го на най-високото място на храма ⁶ и му каза: „Ако си Божият Син, хвърли се долу! Защото е писано:

«Той ще заповяда на ангелите си да бдят над теб

и те ще те носят на ръце,

за да не удариш крака си в камък.»“[†]

Псалм 91:11-12

⁷ Исус му каза: „Но писано е също: «Не поставяй на изпитание Господа, твоя Бог!»“[†]

⁸ После дяволът заведе Исус на един много висок хълм, показа му всички царства на света и тяхното великолепие ⁹ и му каза: „Ще ти дам всички тези неща, ако коленичиш и ми се поклониш.“

¹⁰ Тогава Исус му каза: „Иди си, Сатана! Писано е: «Покланяй се на Господа, твоя Бог, и само на него служи!»“[‡]

¹¹ След това дяволът го остави и ангели дойдоха и се грижиха за Исус.

Исус започва делото си в Галилея

(Марк 1:14-15; Лука 4:14-15)

¹² Когато чу, че Йоан е хвърлен в затвора, Исус се върна в Галилея.

¹³ Той не остана в Назарет, а отиде да живее в Капернаум — град, близо до Галилейското езеро, в областта на Завулон и Нефталим. ¹⁴ Това стана, за да се изпълни казаното чрез пророк Исаия:

¹⁵ „Земята на Завулон и земята на Нефталим,

по пътя към морето, отвъд река Йордан,

^{*}4:4 Цитат от Втор. 8:3.

[†]4:7 Цитат от Втор. 6:16.

[‡]4:10 Цитат от Втор. 6:13.

Галилея, дом на езичници —
¹⁶ хората, които живеят в тъмнина,
 видяха ярка светлина
 и светлина изгря над онези,
 които живеят в земя,
 мрачна като смъртта.“ *Исаия 9:1-2*

¹⁷ Оттогава Исус започна да проповядва, като казваше: „Покайте се, защото небесното царство наближава.“

Исус призовава първите си ученици

(*Марк 1:16-20; Лука 5:1-11*)

¹⁸ Както си вървеше край Галилейското езеро, Исус видя двама братя — Симон, наречен Петър, и брат му Андрей, които бяха рибари и в този момент хвърляха мрежата си в езерото. ¹⁹ Исус им каза: „Последвайте ме и аз ще ви науча как да ловите хора.“ ²⁰ Те веднага оставиха мрежите си и го последваха.

²¹ После Исус продължи нататък и видя още двама братя — Яков и Йоан, синовете на Зеведей. Те бяха в лодката с баща си Зеведей и кърпеха мрежите си. Исус ги извика ²² и те веднага оставиха лодката и баща си и го последваха.

Исус поучава и лекува хората

(*Лука 6:17-19*)

²³ Исус обикаляше цяла Галилея, поучаваше в синагогите им, проповядваше Благата вест за царството и лекуваше всякакви болести и немощи сред хората. ²⁴ Новината за Исус се разнесе из цяла Сирия и доведоха при него всички болни, страдащи от различни болести и силни болки, обладани от демони, епилептици и парализирани. И той ги излекува. ²⁵ След него

вървяха огромни тълпи от хора от Галилея и Декаполис, Ерусалим, Юдея и от земите отвъд река Йордан.

Исус поучава хората

(*Лука 6:20-23*)

5 Когато видя тълпите, Исус се качи на един хълм и седна. Учениците му дойдоха при него ² и той започна да говори и да ги поучава:

³ „Благословени са хората, които знаят, че са духовно бедни, защото небесното царство им принадлежи.

⁴ Благословени са хората, които скърбят, защото Бог ще ги утеши.

⁵ Благословени са хората, които са кротки, защото те ще наследят земята.*

⁶ Благословени са хората, които гладуват и жадуват да вършат Божията воля,

защото Бог напълно ще ги насити.

⁷ Благословени са хората, които са милостиви към другите, защото Бог ще се смили над тях.

⁸ Благословени са хората, които имат чисти сърца, защото те ще видят Бога.

⁹ Благословени са миротворците, защото Бог ще ги нарече свои деца.

¹⁰ Благословени са хората, които са преследвани за това, че вършат Божията воля, защото небесното царство им принадлежи.

¹¹ Благословени сте, когато ви оскърбят, преследват и злословят неоснователно за това, че сте мои последователи. ¹² Радвайте се и се веселете, защото голяма ще бъде наградата ви в небесата. Така

***5:5 те ... земята** Вж. Пс. 37:11. Тук вероятно става въпрос за „обещана в наследство земя“ в духовен смисъл, но стихът може също да означава „Земята ще им принадлежи“.

преследваха и пророците, живели преди вас.

Вие сте солта и светлината

(Марк 9:50; Лука 14:34-35)

¹³ Вие сте солта за земята. Но ако солта изгуби вкуса си, вече няма как да се направи солена и не става за нищо друго, освен да се изхвърли навън и хората да я тъпчат.

¹⁴ Вие сте светлината за света. Град, разположен на хълм, не може да се скрие. ¹⁵ Нито пък палят лампа, за да я сложат под дълбок съд. По-скоро я слагат на поставка и тя дава светлина на всички в къщата. ¹⁶ По същия начин и вашата светлина трябва да сияе пред хората така, че те да могат да видят добрите ви дела и да прославят вашия Баща в небесата.

Исус и старозаветните писания

¹⁷ Не мислете, че съм дошъл да унищожа закона на Моисей или писанията на пророците. Не съм дошъл да ги унищожа, а да ги изпълня. ¹⁸ Истина ви казвам: докато съществуват земята и небето, нито една точка или запетая* няма да изчезне от закона, докато всичко не се сбъдне. ¹⁹ И така, който наруши една от тези най-маловажни заповеди и учи другите да постъпват така, ще бъде считан за най-маловажен в небесното царство. Но който им се подчинява и учи другите на това, ще бъде считан за велик в небесното царство. ²⁰ Защото казвам ви: ако не вършите това, което Бог изисква, по-добре от законоучителите и

фарисеите, няма да влезете в небесното царство.

Учението на Исус за гнева

²¹ Чули сте, че на прадедите ни е било казано: «Не убивай!»[†] Всеки, който убие, ще трябва да отговаря в съда.» ²² Но аз ви казвам, че всеки, който се ядоса на брат си, ще трябва да отговаря в съда. И който обиди брат си,[‡] ще трябва да отговаря пред Синедриона. А който нарече брат си «идиот», ще трябва да отговаря в огнения пъкъл.

²³ Така че, ако принасяш своя дар при олтара и там си спомниш, че брат ти има нещо против теб, ²⁴ остави дара си пред олтара. Първо иди и се помири с брат си, а след това се върни и принеси своя дар.

²⁵ Бързо се одобрявай с този, който е завел дело против теб, докато си все още с него на път за съда. Иначе той ще те предаде на съдията, а съдията ще те предаде на стражата и ще бъдеш хвърлен в затвора. ²⁶ Истина ти казвам: няма да излезеш оттам, докато не платиш и последния кодрант, който дължиш.

Учението на Исус за сексуалния грях

²⁷ Чули сте, че е било казано: «Не прелюбодействай!»[¶] ²⁸ Но аз ви казвам, че всеки, който погледне жена похотливо, вече е извършил прелюбодейство с нея в сърцето си. ²⁹ Ако дясното ти око те кара да вършиш грях, извади го и го хвърли. По-добре е да загубиш една част от

*5:18 **точка или запетая** Букв.: „yod“ — най-малката буква в еврейската азбука, и „чертичка“ — знак, който се добавя при някои букви.

†5:21 Цитат от Изх. 20:13; Вт. 5:17.

‡5:22 **който обиди брат си** Букв.: „каже на брат си «Рака»“. „Рака“ е обидна дума, означаваща „глупак“ или „простак“.

¶5:27 Цитат от Изх. 20:14; Вт. 5:18.

тялото си, отколкото цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъл. ³⁰И ако дясната ти ръка те кара да вършиш грях, отсеци я и я хвърли. По-добре е да загубиш една част от тялото си, отколкото цялото ти тяло да отиде в пъкъл.

Учението на Исус за развода

(Матей 19:9; Марк 10:11-12; Лука 16:18)

³¹Било е казано: «Всеки, който се развежда с жена си, трябва да ѝ даде писмено удостоверение за развод».* ³²Но аз ви казвам, че всеки, който се разведе с жена си по причина, различна от тази, че тя му е изневерила, я тласка към прелюбодеяние и кара мъжа, който се ожени за тази разведена жена, също да бъде прелюбодеец.

Учението на Исус за клетвите

³³Чули сте още, че на прадедите ни е било казано: «Не нарушавай клетвата си, а спазвай клетвите, които си дал пред Господа!»[†] ³⁴Но аз ви казвам изобщо да не се кълнете: нито в небето, защото то е Божият престол, ³⁵нито в земята, защото тя е Божието подножие, нито в Ерусалим, защото той е градът на великия Цар. ³⁶Не се кълни и в главата си, защото не можеш нито косъм от нея да направиш бял или черен. ³⁷Когато имате предвид «да», трябва просто да казвате «да» и когато имате предвид «не», просто да казвате «не». Всичко в повече е от лукавия.

Учението на Исус за отмъщението

(Лука 6:29-30)

³⁸Чули сте, че е било казано: «Око за око и зъб за зъб»[‡]. ³⁹Но аз ви казвам: не се съпротивявайте на злия човек. Ако някой ти удари плесница по дясната буза, обърни му и лявата. ⁴⁰Ако някой иска да те съди, за да ти вземе ризата, остави му и връхната си дреха. ⁴¹Ако някой те застави да вървиш с него една миля,[¶] измени с него две. ⁴²Ако някой те помоли за нещо, дай му го. Не отказвай на този, който иска назаем от теб.

Обичайте всички хора

(Лука 6:27-28, 32-36)

⁴³Чули сте, че е било казано: «Обичай ближния си[§] и мрази врага си!» ⁴⁴Но аз ви казвам: обичайте враговете си и се молете за онези, които ви преследват, ⁴⁵за да бъдете деца на своя Баща, който е в небесата. Той кара слънцето си да изгрява и за злите хора, и за добрите, и изпраща дъжд и на праведните, и на неправедните. ⁴⁶Защото, ако обичате само онези, които ви обичат, каква награда очаквате да получите? Дори и бирниците правят това, нали? ⁴⁷И ако поздравявате само братята си, какво повече правите от другите? Дори и езичниците правят това, нали? ⁴⁸Затова, бъдете свършени, както вашият небесен Баща е свършен.

Учението на Исус за даването

6 Внимавайте да не вършите добри дела пред хората, за да ви видят.

*5:31 Цитат от Вт. 24:1.

†5:33 Вж. Лев. 19:12; Числ. 30:2; Вт. 23:21.

‡5:38 Цитат от Изх. 21:24; Лев. 24:20; Вт. 19:21.

¶5:41 *миля* Римска миля, равна на около 1.5 км.

§5:43 Цитат от Лев. 19:18.

В противен случай няма да получите награда от своя Баща в небесата.

²И така, когато даваш на нуждаещите се, не тръби за това пред себе си, както правят лицемерите в синагогите и по улиците, за да бъдат похвалени от хората. Истина ви казвам: това е цялата награда, която някога ще получат. ³Но, когато ти даваш на нуждаещите се, не позволявай лявата ти ръка да узнае какво прави дясната, ⁴за да остане милостинята ти в тайна. Тогава твоят Баща, който вижда какво се върши тайно, ще те възнагради.

Учението на Исус за молитвата

(Лука 11:2-4)

⁵А когато се молите, не бъдете като лицемерите. Те обичат да стоят и да се молят в синагогите и по ъглите на улиците, за да ги виждат хората. Истина ви казвам: това е цялата награда, която някога ще получат. ⁶Но, когато ти се молиш, иди в стаята си, затвори вратата и се помоли на своя Баща, който е невидим. Тогава твоят Баща, който вижда какво се върши тайно, ще те възнагради.

⁷Когато се молите, не говорете празни приказки като езичниците, които си мислят, че ще бъдат чути поради многословието си. ⁸Не бъдете като тях, защото вашият Баща знае от какво имате нужда още преди да сте го помолити. ⁹За това, молете се така: «Отче наш, който си в небесата,

да се почита името ти,

¹⁰да настъпи царството ти,

да се изпълни волята ти както на небето,

така и на земята.

¹¹Дай ни днес хляба,

от който се нуждаем.

¹²Прости греховете ни така, както и ние сме простили на онези,

които са ни сторили зло.

¹³И не ни изправяй

пред изкушение,

а ни избави от лукавия.»*

¹⁴Защото, ако вие прощавате на хората греховете им, то и вашият небесен Баща ще ви прощава. ¹⁵Но ако вие не прощавате на хората, тогава и вашият Баща няма да прощава греховете ви.

Учението на Исус за поста

¹⁶Когато постите, не се правете на печални като лицемерите, които нарочно занемаряват външния си вид, за да покажат на хората, че постят. Истина ви казвам: това е цялата награда, която някога ще получат. ¹⁷Но, когато ти постиш, спретни се и измий лицето си, ¹⁸така че не хората да забележат, че постиш, а само твоят Баща, който е невидим. Тогава твоят Баща, който вижда какво се върши тайно, ще те възнагради.

Съкровища в небето

(Лука 12:33-34)

¹⁹Не трупайте съкровища на земята, където молците и ръждата ще ги унищожат, а и крадци могат да се вмъкнат и да ги откраднат. ²⁰По-добре трупайте съкровища в небето, където нито молци, нито ръжда ще ги унищожат и където крадци не могат да се вмъкнат и да ги откраднат. ²¹Защото където е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти.

*6:13 Някои гръцки ръкописи добавят: „Защото на теб принадлежат и царството, и силата, и славата, завинаги. Амин.“

Светлина и тъмнина

(Лука 11:34-36)

²² Очите са светлината за тялото, така че ако очите ти са здрави, цялото ти тяло ще е изпълнено със светлина. ²³ Но ако очите ти са болни, цялото ти тяло ще тъне в мрак. А ако единствената светлина, която имаш, е в действителност тъмнина, тогава тъмнината наистина ще е голяма!

Може ли човек да служи на двама господари

(Лука 16:13)

²⁴ Никой не може да служи едновременно на двама господари, защото или ще мрази единия и ще обича другия, или ще бъде предан на единия и ще презира другия. Не можете да служите и на Бога, и на Парите.*

Поставяйте Божието царство на първо място

(Лука 12:22-34)

²⁵ Затова ви казвам: не се безпокойте за живота си — какво ще ядете и какво ще пиете; нито се безпокойте за тялото си — какви дрехи ще носите. Не е ли животът по-важен от храната и тялото — по-важно от дрехите? ²⁶ Погледнете птиците в небето! Те не сеят и не жънат, нито събират зърно в хамбари, но небесният ви Баща ги храни. Не сте ли вие по-ценни от тях? ²⁷ Кой от вас може с безпокоене да удължи живота си с един единствен ден?

²⁸ И защо се тревожите за дрехите? Помислете си за полските кремове и вижте как растат. Те не работят и не си правят дрехи. ²⁹ Но казвам ви: дори

Соломон, при цялото си великолепие, не се е обличал като нито един от тях. ³⁰ И ако Бог облича така полската трева, която днес я има, а утре ще я хвърлят в пещта, няма ли много повече да облече вас? Много малка ви е вярата!

³¹ И така, не се тревожете и не казвайте «Какво ще ядем?» или «Какво ще пием?», или «Какво ще облечем?» ³² Езичниците търсят всичко това. Но вашият небесен Баща знае, че имате нужда от всички тези неща. ³³ Затова преди всичко друго търсете Божието царство и това, което Бог изисква от вас, и всички тези неща ще ви бъдат дадени в добавка. ³⁴ Не се тревожете за утрешния ден, защото утрешният ден ще си има свои тревоги. Всеки ден си има достатъчно свои проблеми.

Не съдете другите

(Лука 6:37-38, 41-42)

7 Не съдете и няма да бъдете съдени. ² Защото както съдите вие, така ще съдят и вас. Каквато мярка използвате за другите, такава ще бъде използвана и за вас.

³ Защо забелязваш тресчицата в окоето на брат си, а не обръщаш внимание на гредата в своето око? ⁴ Как можеш да кажеш на брат си: «Нека да извадя тресчицата от окоето ти», когато в собственото ти око има греда? ⁵ Лицемерцо, първо изкарай гредата от своето око. Тогава ще виждаш ясно, за да извадиш тресчицата от окоето на брат си.

⁶ Не давайте на кучетата това, което е свято. Те само ще се обърнат и ще ви разкъсат. Не хвърляйте перлите си пред свинете. Те само ще ги стъпчат с краката си.

* **6:24 Парите** Букв.: „мамона“, семитска дума, означаваща пари или богатства.

**Искайте от Бога всичко, от
което се нуждаете**

(Лука 11:9-13)

⁷ Искайте и ще ви се даде. Търсете и ще намерите. Хлопайте и ще ви бъде отворено. ⁸ Понеже всеки, който иска, получава; който търси, намира; на който хлопа, му отварят.

⁹ Кой от вас би дал на детето си камък, ако то поиска хляб? ¹⁰ И ако поиска риба, няма да му дадете змия, нали? ¹¹ Щом вие, въпреки че сте зли, знаете как да давате добри дарове на децата си, то колко повече вашият Баща в небесата ще даде добри неща на онези, които поискат от него!

Важно правило

¹² Затова, постъпвайте с другите така, както искате те да постъпват с вас. Това е същността на Моисеевия закон и писанията на пророците.

Пътят към небето и пътят към ада

(Лука 13:24)

¹³ Влезте през тясната порта, защото широка е портата и просторен — пътят, който води към гибел, и много са хората, които вървят по него. ¹⁴ Но колко тясна е портата и стеснен — пътят, който води към живот, и малко са хората, които го намират.

Дървото се познава по плода

(Лука 6:43-44)

¹⁵ Пазете се от лъжепророците! Те идват при вас преоблечени като овчици, но отвътре са свирепи вълци. ¹⁶ По плодовете им ще ги разпознаете. Човек не бере грозде от тръни или смокини от репей, нали? ¹⁷ По същия начин, всяко добро дърво ражда добри плодове, а лошото дърво ражда лоши плодове.

¹⁸ Едно добро дърво не може да даде лоши плодове, нито едно лошо дърво може да даде добри плодове. ¹⁹ Всяко дърво, което не ражда добри плодове, се отсича и се хвърля в огъня. ²⁰ Така че, ще разпознаете лъжепророците по плодовете им.

Никога не съм ви познавал

(Лука 13:25-27)

²¹ Не всеки, който ми казва «Господи, Господи», ще влезе в небесното царство. Там ще влезе само този, който върши волята на моя Баща в небесата. ²² Много хора ще ми кажат в онзи Ден: «Господи, Господи, нима не в твоето име пророкувахме? Нима не в твоето име прогонвахме демони? Нима не в твоето име направихме много чудеса?» ²³ Тогава открито ще им заявя: «Никога не съм ви познавал. Махнете се от мен вие, които не зачитате Божия закон!»

Благоразумният и глупавият

(Лука 6:47-49)

²⁴ Всеки, който чува тези мои думи и им се подчинява, е като благоразумния човек, който построил къщата си върху скала. ²⁵ Дъждът завалял и реките придошли; ветровете задухали и заблъскали по тази къща. Но тя не се срутила, защото основата ѝ била върху скала. ²⁶ Обаче всеки, който чува тези мои думи и не им се подчинява, е като глупавия човек, който построил къщата си върху пясък. ²⁷ Дъждът завалял и реките придошли; ветровете задухали и заблъскали по тази къща и тя се срутила с голям грохот.“

²⁸ Когато Исус престана да говори, хората бяха удивени от учението му, ²⁹ защото той ги поучаваше не като

техните законоучители, а като някой, който има власт.

Исус излекува прокажен човек

(Марк 1:40-45; Лука 5:12-16)

8 Когато Исус слезе от хълма, огромни гълпи от хора го последваха. ²Тогава един прокажен човек се приближи, коленичи пред него и каза: „Господи, ти имаш власт и стига да поискаш, можеш да ме излекуваш.“

³ Исус протегна ръката си, докосна го и каза: „Искам — бъди здрав!“ И проказата му беше излекувана незабавно. ⁴Тогава Исус му каза: „Гледай да не кажеш на никого за това. Но иди и се покажи на свещеника,* а после принеси дара, който Моисей е заповядал. Така всички ще знаят, че сега си излекуван.“

Исус излекува слугата на стотник

(Лука 7:1-10; Йоан 4:43-54)

⁵ Когато Исус влезе в Капернаум, един стотник се приближи към него и го помоли за помощ, ⁶казвайки: „Господи, слугата ми лежи вкъщи парализиран и страда от непоносими болки.“

⁷ Исус му каза: „Ще дойда и ще го излекувам.“

⁸ Стотникът отговори: „Господи, аз не съм достоен да влезеш в къщата ми. Нужно е само да заповядаш и слугата ми ще оздравее. ⁹Знам това, защото аз самият съм подвластен на началници, а имам и войници, които са ми подчинени. Като кажа на един: «Иди!», той отива. На друг казвам: «Ела тук!» и той идва. Казвам на

слугата си: «Направи това!» и той го прави.“

¹⁰ Като чу тези думи, Исус се удиви и каза на хората, които го следваха: „Истина ви казвам: не съм виждал такава вяра у никого в Израел. ¹¹Казвам ви, че много хора ще дойдат от изток и от запад и наред с Авраам, Исаак и Яков ще заемат местата си на празненството в небесното царство. ¹²А законните наследници на царството ще бъдат изхвърлени вън, в тъмнината, и там ще плачат и скърцат със зъби.“

¹³ Тогава Исус каза на стотника: „Върви си у дома. Нека стане така, както си повярвал.“ И в същия миг слугата му оздравя.

Исус излекува много хора

(Марк 1:29-34; Лука 4:38-41)

¹⁴ Исус пристигна в къщата на Петър и видя, че тъщата му лежи с треска. ¹⁵ Той докосна ръката ѝ и треската я напусна. Тогава тя стана и започна да му прислужва.

¹⁶ Когато настъпи вечерта, доведоха при Исус много хора, обладани от демони, и само с една своя дума той прогони духовете и излекува всички болни. ¹⁷ Това се случува, за да се изпълни казаното чрез пророк Исаия: „Той премахна болестите ни и отнесе страданията ни.“ *Исаия 53:4*

По стъпките на Исус

(Лука 9:57-62)

¹⁸ Когато видя насъбралия се около него народ, Исус нареди на учениците си да отидат на отсрещната страна на езерото. ¹⁹ Тогава един законоучител се приближи до него и му каза:

***8:4 покажи се на свещеника** Според закона на Моисей свещеник трябва да засвидетелства, че болен от проказа е оздравял. Вж. Лев. 14:1-32.

„Учителю, ще те следвам, където и да отидеш.“

²⁰ Исус му отвърна: „Лисиците си имат леговища и небесните птици — гнезда, а Човешкият Син няма къде да подслони главата си.“

²¹ Друг ученик му каза: „Господи, позволи ми първо да отида да погребва баща си.“

²² Но Исус му отговори: „Последвай ме и остави мъртвите сами да погребват своите мъртъвци.“

Исус укротява буря

(Марк 4:35-41; Лука 8:22-25)

²³ Исус се качи в една лодка и учениците му го последваха.

²⁴ Тогава над езерото се надигна такава силна буря, че вълните заливаха лодката. А Исус спеше.

²⁵ Учениците се приближиха до него и го събудиха, казвайки: „Господи, спаси ни! Ще загинем!“

²⁶ Исус им отговори: „Защо се страхувате? Много малка ви е вярата!“ После стана, смърми ветровете и езерото и настъпи мъртва тишина.

²⁷ Хората бяха изумени и казаха: „Какъв е този човек? Дори ветровете и езерото му се подчиняват!“

Исус прогонва демони от двама мъже

(Марк 5:1-20; Лука 8:26-39)

²⁸ Когато Исус стигна до Гадаринската страна* на другия бряг на езерото, към него се приближиха двама обладани от демони, които идваха откъм гробниците. Тези мъже така буйстваха, че никой не можеше да мине по този път. ²⁹ „Какво искаш от нас, Божий Сине? — крещяха те. —

Да ни измъчваш преди определеното време ли си дошъл тук?“

³⁰ На разстояние от тях пасеше голямо стадо свине. ³¹ Демоните молеха Исус: „Ако ни прогониш от тези хора, изпрати ни в стадото свине!“

³² Исус им каза: „Вървете!“ И те излязоха и се вселиха в свинете. Тогава цялото стадо се втурна надолу по стръмната урва към езерото и свинете се издавиха във водата. ³³ Мъжете, които се грижеха за стадото, избягаха. Те отидоха в града и разказаха на хората всичко, което се беше случило със свинете и с обладаните от демони. ³⁴ Тогава целият град отиде да посрещне Исус и като го видяха, помолиха го да напусне тяхната област.

Исус излекува парализиран човек

(Марк 2:1-12; Лука 5:17-26)

9 Исус се качи в една лодка, прекоси езерото и се върна в своя град. ² Няколко души доведоха при него един парализиран, който лежеше на рогозка. Като видя вярата им, Исус каза на парализирания: „Смело, синко! Греховете ти се прощават!“

³ Някои от законоучителите чуха това и си казаха: „Този човек богохулства!“

⁴ Исус знаеше какво мислят и им каза: „Защо таите зли мисли? ⁵ Кое е по-лесно: да кажа «Греховете ти се прощават» или да кажа «Стани и ходи»? ⁶ Но аз ще ви покажа, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове.“ След това каза на парализирания: „Стани! Вземи рогозката си и си върви вкъщи!“ ⁷ И човекът стана и си отиде. ⁸ Като

*8:28 Гадаринската страна Област на югоизток от Галилейското езеро.

видяха това, тълпите се изпълниха със страхопочитание и прославиха Бога, че бе дал такава власт на хората.

Исус призовава Матей

(Марк 2:13-17; Лука 5:27-32)

⁹ Когато Исус си тръгваше, видя един бирник на име Матей, който седеше на работното си място. Исус му каза: „Последвай ме!“ И той стана и го последва.

¹⁰ Докато Исус се хранеше в къщата, дойдоха много бирници и грешници и ядоха с него и учениците му. ¹¹ Като видяха това, фарисеите запитаха учениците му: „Защо вашият учител яде с бирници и грешници?“

¹² Исус ги чу и им каза: „Не здравите се нуждаят от лекар, а болните. ¹³ Затова идете и научете какво означава това писание: «Милост искам, а не жертва.»* Понеже дойдох да призова не праведните хора, а грешниците.“

Исус не е като другите религиозни юдеи

(Марк 2:18-22; Лука 5:33-39)

¹⁴ Тогава учениците на Йоан дойдоха при Исус и го попитаха: „Защо ние и фарисеите постим често, а твоите ученици не постят?“

¹⁵ Исус им отговори: „Сватбарите не скърбят, докато младоженецът е с тях, нали? Но ще дойдат дни, когато младоженецът ще им се отнеме и тогава те ще тъгуват и ще постят.“

¹⁶ Никой не зашива кръпка от нов плат върху стара дреха, защото кръпката ще се свие, ще съдере плат от дрехата и скъсаното ще стане още по-голямо. ¹⁷ Така също никой не налива ново вино в стари мехове,

защото ще се спукат, виното ще изтече, а меховете ще се похабят. Ново вино се налива в нови мехове. Така и виното, и меховете се запазват.“

Исус съживява мъртво момиче и излекува болна жена

(Марк 5:21-43; Лука 8:40-56)

¹⁸ Докато Исус им говореше тези неща, един управител на синагогата дойде при него, поклони му се и каза: „Дъщеря ми току-що умря, но ела и положи ръката си върху нея и тя ще оживее.“

¹⁹ Исус стана и го последва заедно с учениците си. ²⁰ Една жена, която от дванадесет години страдаше от кръвотечение, се приближи до Исус в гръб и докосна края на дрехата му, ²¹ защото непрекъснато си повтаряше: „Ако само докосна дрехата му, ще оздравея.“

²² Исус се обърна, видя я и каза: „Смело, дъще! Вярата ти те излекува.“ И в същия миг жената оздравя.

²³ Когато Исус пристигна в къщата на управителя и видя свирачите и тълпата покрусени хора, ²⁴ каза: „Излезте! Момичето не е умряло, а само спи.“ Но всички започнаха да му се присмиват. ²⁵ След като отпратиха хората, Исус влезе в стаята на момичето, взе ръката му и то стана. ²⁶ Новината за това се разнесе из цялата област.

Исус излекува още хора

²⁷ Когато Исус си отиваше от това място, двама слепи тръгнаха след него и викаха: „Смили се над нас, Сине Давидов!“

²⁸ Исус влезе в една къща и слепите се приближиха към него. Той ги

*9:13 Цитат от Ос. 6:6.

попита: „Вярвате ли, че мога да направя така, че да прогледнете?“ Те отговориха: „Да, Господи!“

²⁹Тогава Исус докосна очите им и каза: „Нека стане така, както сте повярвали.“ ³⁰И зрението им се възстанови. Исус строго ги предупреди: „Гледайте никой да не научи за това!“ ³¹Но те излязоха и разпространиха вестта за него из цялата област.

³²Когато двамата мъже си тръгнаха, няколко души доведоха при Исус друг човек, който не можеше да говори, защото беше обладан от демон. ³³След като демонът беше прогонен, немият човек проговори. Струпалите се хора бяха удивени и казаха: „Никога не сме виждали подобно нещо в Израел!“

³⁴Но фарисеите казаха: „Главатарят на демоните му дава власт да прогонва демони!“

Работниците са малко

³⁵Исус пътуваше из всички градове и села. Той поучаваше в синагогите им, проповядваше Благата вест за царството и лекуваше всякаква болест и немощ. ³⁶Когато видя тълпите хора, Исус ги съжали, защото бяха измъчени и безпомощни като овце, които нямат пастир. ³⁷Тогава каза на учениците си: „Жътвата е изобилна, а работниците са малко. ³⁸Затова, молете се на Господаря на жътвата да изпрати работници на своята жътварска нива.“

Исус изпраща апостолите си да проповядват

(Марк 3:13-19; 6:7-13;
Лука 6:12-16; 9:1-6)

10 Исус повика дванадесетте си ученика и им даде власт да прогонват злите духове и да лекуват всякаква болест и всякакво заболяване. ²Ето имената на дванадесетте апостола: първо, Симон (наречен Петър) и брат му Андрей; Яков, синът на Зеведей, и брат му Йоан; ³Филип и Вартоломей; Тома и Матей бирникът; Яков, синът на Алфей, и Тадей; ⁴Симон Зилотът* и Юда Искариотски, който предаде Исус.

⁵Исус изпрати тези дванадесет мъже със следните наставления: „Не отивайте сред езичниците и не влизайте в самарянски град, ⁶а идете сред народа на Израел, който е като стадо изгубени овце. ⁷Идете и проповядвайте така: «Небесното царство приближава.» ⁸Изцелявайте болните, съживявайте мъртвите, лекувайте прокажените и прогонвайте демоните. Даром сте получили, затова и даром давайте. ⁹Не се запасявайте със злато, сребро или мед в поясите си, ¹⁰нито с торба за из път, нито с две ризи, обувки или тояга, защото работникът заслужава прехраната си.

¹¹Когато влезете в някой град или село, потърсете там достоен човек и останете в къщата му, докато си тръгнете от това място. ¹²Като влизате в някое семейство,

***10:4 Зилот** Букв.: „Кананит“ — арамейска дума, означаваща „Зилот“ или „ревностен привърженик“. Вж. „Зилот“ в Речника.

поздравявайте го. ¹³ Ако семейството е достойно, помолете се Бог да го благослови. Но ако не е достойно, вземете обратно молитвата си за благословение. ¹⁴ И ако някой не ви приема или не слуша думите ви, напуснете тази къща или град и изтърсете праха от краката си.* ¹⁵ Истина ви казвам: в деня на съда ще е по-поносимо за Содом и Гомора, отколкото за този град.

Исус предупреждава за гонения

(Марк 13:9-13; Лука 21:12-17)

¹⁶ Чуйте! Изпращам ви като овце сред вълци. Затова бъдете прозорливи като змиите и чисти като гълъбите. ¹⁷ Пазете се от хората, защото те ще ви предават на съдилища и ще ви бичуват в синагогите си. ¹⁸ Ще ви изправят пред управници и царе заради мен. Така ще свидетелствате за мен на тях и на езичниците. ¹⁹ Когато ви арестуват, не се тревожете за това какво ще кажете или как ще го кажете, защото в този час Бог ще ви даде нужните думи. ²⁰ Всъщност не вие ще говорите, а Духът на вашия Баща ще говори чрез вас.

²¹ Брат ще предава своя брат на смърт и баща — детето си. Деца ще въстават против собствените си родители и ще ги изпращат на смърт. ²² Заради мен ще ви намразят всички, но който издържи докрай, ще бъде спасен. ²³ Когато ви преследват в един град, бягайте в друг. Истина ви казвам: няма да сте минали през всички градове на Израел, преди да дойде Човешкият Син.

²⁴ Ученикът не превъзхожда своя учител, нито слугата превъзхожда

господаря си. ²⁵ На ученика му стига да бъде като учителя си, а на слугата — като господаря си. Щом главата на семейството са нарекли Веелзевул, то колко повече членовете на семейството му!

От кого трябва да се страхувате

(Лука 12:2-7)

²⁶ И така, не се страхувайте от тези хора, защото няма нищо скрито, което да не се открие, и нищо тайно, което да не се узнае. ²⁷ Каквото ви говоря на тъмно, кажете го на светло и каквото ви шепна на ухо, разгласете го на всеослушание. ²⁸ Не се страхувайте от онези, които убиват тялото, но не могат да убият душата. По-скоро се страхувайте от Онзи, който може и душата, и тялото да погуби в пъкъл. ²⁹ Не се ли продават две врабчета само за един асарий? И все пак никое от тях не пада на земята без знанието на вашия Баща. ³⁰ Дори и космите на главата ви са преброени. ³¹ Така че не се страхувайте! Вие сте по-ценни от много врабчета!

Признавайте открито вярата си

(Лука 12:8-9)

³² Ако някой открито заяви пред хората, че вярва в мен, и аз ще заявя пред своя Баща в небесата, че този човек ми принадлежи. ³³ Но всеки, който се отрече от мен пред хората, ще се отрече и аз от него пред своя Баща в небесата.

Разногласия заради Исус

(Лука 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Не мислете, че дойдох да донеса мир на земята. Не дойдох да донеса

*10:14 *изтърсете праха от краката си* Израз на презрение. Предупреждение за прекратяване на всякакви връзки с тях.

мир, а меч. ³⁵ Защото съм дошъл да настроя

«син против баща му,
дъщеря против майка ѝ
и снаха против свекърва ѝ.

³⁶ Врагове на човека ще бъдат
собствените му роднини.» *Михей*
7:6

³⁷ Който обича баща си или майка
си повече от мен, не е достоен за мен.
Който обича сина си или дъщеря си
повече от мен, не е достоен за мен.

³⁸ Който не вземе своя кръст и не ме
следва, не е достоен за мен. ³⁹ Който
се опитва да спечели живота си, ще
го загуби; но който загуби живота си
заради мен, ще го спечели.

Награди

(Марк 9:41)

⁴⁰ Който приема вас, приема мен,
а който приема мен, приема Онзи,
който ме изпрати. ⁴¹ Който приема
пророк заради това, че е пророк, ще
получи наградата на пророк и който
приема праведник заради това, че
е праведник, ще получи наградата
на праведник. ⁴² Който даде чаша
студена вода на един от тези най-
скромни мои последователи заради
това, че е мой последовател, истина
ви казвам: той със сигурност ще
получи наградата си.“

Исус и Йоан Кръстител

(Лука 7:18-35)

11 След като даде тези
наставления към дванадесетте
си ученика, Исус си замина оттам
и отиде да поучава и проповядва в
градовете им.

² Когато чу в затвора за делата
на Христос, Йоан прати известие по
учениците си, ³ за да го попита: „Ти

ли си Онзи, който трябваше да дойде,
или да очакваме някой друг?“

⁴ Исус им отговори: „Идете и
разкажете на Йоан това, което чувате
и виждате — ⁵ слепи проглеждат,
сакати прохождат, прокажени
оздравяват, глухи прочуват, мъртви
възкръсват и бедните чуват Благата
вест. ⁶ Благословен е онзи, който
може да ме приеме.““

⁷ Докато Йоановите ученици си
тръгваха, Исус започна да говори на
тълпите за Йоан: „Какво излязохте
да видите в пустинята? Тръстика,
разлюляна от вятъра ли? Не? ⁸ Тогава
какво излязохте да видите? Човек,
облечен в хубави дрехи ли? Чуйте!
Тези, които носят хубави дрехи,
живеят в царски дворци. ⁹ Така че
какво излязохте да видите? Пророк
ли? Да, и казвам ви: този човек е
много повече от пророк. ¹⁰ Той е
онзи, за когото Писанието казва:
«Чуй! Пред теб изпращам пратеника
си,

който ще подготви пътя за теб.»

Малахия 3:1

¹¹ Истина ви казвам: от всички хора,
родени някога, не е имало по-велик
човек от Йоан Кръстител. Но дори
и най-незначителният в небесното
царство е по-велик от него. ¹² От
времето на Йоан Кръстител досега
небесното царство търпи яростни
атаки и насилниците се опитват да го
завземат със сила. ¹³ Защото всички
пророци и законът пророкуваха да
идването на Йоан. ¹⁴ И ако желаете да
приемете това, което казват законът
и пророците, тогава ще повярвате,
че Йоан е Илия, чието идване беше
предсказано. ¹⁵ Който има уши да
чува, да слуша!

* 11:6 *може да ме приеме* Букв.: „не намира в мен повод да съгреша“.

¹⁶ С кого да сравня днешните хора? Те са като деца, които седят на пазара и едните подвикват на другите:

¹⁷ «Свирехме ви весели песни, а вие не играхте!

Пяхме погребални песни, а вие не ридахте!»

¹⁸ Дойде Йоан, който не ядеше и не пиеше като другите, но хората казаха: «Той е обладан от демон!»

¹⁹ После дойде Човешкият Син, който яде и пие като всички останали, но хората казват: «Вижте го този! Лакомник и пияница! Приятел на бирници и грешници!» Но правотата на мъдростта се доказва от действията й.

Предупреждение към невярващите

(Лука 10:13-15)

²⁰ След това Исус започна да укорява градовете, в които беше извършил повечето от чудесата си, защото хората там не се покаяха.

²¹ „Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако чудесата, които станаха във вас, се бяха случили в Тир и Сидон, хората там отдавна щяха да са се покаяли. Щяха да носят власеници* и да поспят главите си с пепел, за да покажат колко съжالياват за греховете си.

²² Но казвам ви: в деня на съда ще бъде по-поносимо за Тир и Сидон, отколкото за вас! ²³ А ти, Капернауме, да не мислиш, че ще бъдеш издигнат до небето? В ада ще слезеш! Защото, ако чудесата, които станаха в теб, се бяха случили в Содом, този град щеше да съществува и днес! ²⁴ Но казвам ви: в деня на съда ще бъде по-поносимо за хората на Содом, отколкото за теб.“

Исус предлага покой на своя народ

(Лука 10:21-22)

²⁵ След това Исус каза: „Благодаря ти, Отче, Господи на небето и земята, за това, че скри тези неща от мъдрите и учените и ги разкри на неуките.

²⁶ Да, Отче, защото такава бе волята ти.

²⁷ Всичко ми е предадено от моя Баща и никой освен Отец не познава Сина; както и никой не познава Отца, освен Сина и тези, на които Синът избере да го открие.

²⁸ Елате при мен всички вие, които сте уморени и натоварени с грижи, и аз ще ви успокоя. ²⁹ Поемете моето иго върху себе си и се научете от мен, защото съм кротък и със смирено сърце, и ще намерите покой за душите си. ³⁰ Защото игото, което ви давам, лесно се носи и товарът, който слагам върху вас, е лек.“

Исус е Господар на съботата

(Марк 2:23-28; Лука 6:1-5)

12 Почти по същото време, в един съботен ден Исус излезе да се разходи из житните полета. Учениците му огладняха и започнаха да късат житни класове и да ядат. ² Но когато фарисеите видяха това, казаха на Исус: „Виж! Твоите ученици вършат нещо, което законът забранява да се върши в съботния ден.“

³ Тогава Исус ги попита: „Не сте ли чели какво направи Давид, когато той и хората с него бяха гладни? ⁴ Той влезе в Божия дом и яде от хлябовете, принесени в дар на Бога, въпреки че беше против закона Давид и другите с него да

*11:21 *власеница* Груба дреха, направена от животинска козина. Понякога хората я обличат, за да покажат, че тъгуват или оплакват някого.

ядат от тях. Това беше позволено само на свещениците. ⁵И не сте ли чели в закона, че в съботния ден свещениците в храма нарушават съботата, но никой не ги счита за виновни? ⁶Но аз ви казвам: тук има нещо по-велико от храма. ⁷Ако знаехте какво означават думите: «Милост искам, а не жертва»,* не бихте осъждали невинните. ⁸Понеже Човешкият Син е Господар на съботния ден.“

Исус излекува човек с изсъхнала ръка

(Марк 3:1-6; Лука 6:6-11)

⁹Исус си тръгна от това място и отиде в синагогата им. ¹⁰Там имаше един човек с изсъхнала ръка. Няколко юдеи търсеха причина да обвинят Исус, че върши грях и го попитаха: „Позволено ли е да се лекува в съботен ден?“

¹¹Исус им отговори: „Ако някой от вас има овца и тя падне в яма в съботен ден, няма ли да я хване и да я извади? ¹²А един човек е много по-ценен от една овца! Така че, позволено е да се върши добро в съботен ден.“

¹³След това Исус каза на човека с изсъхналата ръка: „Протегни ръката си!“ Той я протегна и тя отново стана здрава като другата му ръка. ¹⁴Тогава фарисеите излязоха и започнаха да кроят планове как да убият Исус.

Исус е Божият избран служител

¹⁵Исус разбра това и си замина оттам. Огромни тълпи от хора го последваха и той ги излекува всичките, ¹⁶но ги предупреди да не разгласяват кой е. ¹⁷Това стана, за

да се изпълни казаното чрез пророк Исаия:

¹⁸„Ето моят служител,
когого съм избрал,
този, когого обичам
и в когого намирам голяма радост.
Ще положи Духа си върху него
и той ще провъзгласи справедливост
за народите.“

¹⁹Няма да се кара или да вика,
нито хората ще чуят гласа му по
улиците си.

²⁰Повалена тръстика няма да
пречупи
и мъждукащ фитил няма да угаси.
Няма да спре, докато
справедливостта не
възтържествува.

²¹И в него ще бъде надеждата на
всички народи.“ *Исаия 42:1-4*

Силата на Исус е от Бога

(Марк 3:20-30; Лука 11:14-23; 12:10)

²²След това доведоха при Исус един човек, който беше сляп и ням поради това, че бе обладан от демон. Исус го излекува, така че човекът и проговори, и прогледна. ²³Всички хора бяха смаяни и заговориха: „Възможно ли е този да е Давидовият Син?“ ²⁴Фарисеите чуха това и казаха: „Той прогонва демоните само защото използва силата на Веелзевул — главатаря на демоните.“

²⁵А Исус знаеше какво си мислят и им каза: „Всяко царство, разединено от вътрешни борби, рухва, и всеки град или семейство, раздирано от разпри, няма да оцелее. ²⁶Ако Сатана прогонва своите демони,† той воюва против себе си. Как тогава ще оцелее царството му? ²⁷И ако аз използвам силата на Веелзевул, за да

*12:7 Цитат от Ос. 6:6.

†12:26 Ако Сатана ... демони Букв.: „Ако Сатана прогонва Сатана“.

прогонвам демоните, то чия сила използват вашите възпитаници, за да ги прогонват? Следователно те самите ще опровергават думите ви.²⁸ Но ако прогонвам демоните, като използвам силата на Божия Дух, това доказва, че Божието царство вече е дошло при вас.

²⁹ Може ли някой да влезе в къщата на силен човек и да го обере, ако преди това не го завърже? Само тогава ще може да ограби дома му.

³⁰ Който не е с мен, е против мен и който не събира заедно с мен, разпилява.³¹ Така че, казвам ви: на хората може да им се прости всеки грях, който извършват, и всяко богохулство, което изричат. Но ако някой говори срещу Духа, няма да му се прости.³² На всеки, който говори против Човешкия Син, може да му се прости, но на онзи, който говори против Святия Дух, няма да му се прости нито в сегашния свят, нито в бъдещия.

Дървото се познава по плода

(Лука 6:43-45)

³³ Ако искате добри плодове, трябва да имате добро дърво. Ако дървото ви не е добро, то и плодовете му ще са лоши. Дървото се познава по плодовете, които дава.³⁴ Рожби на ехидни! Как бихте могли да кажете нещо добро, ако вие самите сте лоши? Устата говори това, с което е пълно сърцето.³⁵ Добрият човек говори добри неща, които идват от доброто, събрано в сърцето му. Злият човек говори лоши неща, които идват от злото, събрано в сърцето му.

³⁶ Но казвам ви: в деня на съда хората ще трябва да дават отчет за всяка необмислено казана дума.

³⁷ Въз основа на думите си ще бъдеш оправдан и въз основа на думите си ще бъдеш осъден.“

Дай ни доказателство!

(Марк 8:11-12; Лука 11:29-32)

³⁸ Тогава някои от фарисеите и законоучителите отговориха на Исус с думите: „Учителю, искаме да те видим да извършваш знамение.“

³⁹ Но Исус им отвърна: „Лукаво и неверно поколение иска знамение, но никакво знамение няма да му бъде дадено освен знамението с пророк Йона.⁴⁰ Както Йона беше в корема на огромната риба три дни и три нощи, точно така Човешкият Син ще бъде в гроба три дни и три нощи.⁴¹ А в деня на съда жителите на Ниневия* ще се изправят срещу това поколение и ще го осъдят, защото когато Йона им проповядва, те се покаяха. А тук има нещо по-велико от Йона!⁴² В деня на съда Южната царица† ще се изправи срещу това поколение и ще го осъди, защото тази жена дойде от другия край на света, за да чуе мъдрите думи на Соломон. А тук има нещо по-велико от Соломон!

Връщането на злия дух

(Лука 11:24-26)

⁴³ Когато един зъл дух излезе от човек, той се скита по безводни места да търси покой, но не може да намери.⁴⁴ Тогава казва: «Ще се върна обратно в дома си, който напуснах.» Когато се върне там, намира дома

*12:41 *Ниневия* По времето на Йона този град е столицата на Асирийската империя, най-големия враг на Израел. Въпреки това Йона е изпратен там да проповядва, за да могат хората да се обърнат към Бога и да се спасят.

†12:42 *Южната царица* „Царицата на Сава“ или „Савската царица“, която пропътува ок. 1600 км, за да чуе мъдрите думи на Соломон. Вж. 3 Царе 10:1-13.

празен, почистен и подреден.
⁴⁵Тогава излиза и довежда със себе си други седем духа, по-зли и от него. Всички те влизат и заживяват там. Така положението на този човек тогава става по-лошо, отколкото е било преди. Същото ще се случи и с днешното лукаво поколение.“

Истинското семейство на Исус

(Марк 3:31-35; Лука 8:19-21)

⁴⁶Докато Исус приказваше на хората, навън стояха майка му и братята му и искаха да говорят с него. ⁴⁷Един човек му каза: „Майка ти и братята ти те чакат навън и искат да говорят с теб.“

⁴⁸Исус отвърна на този, който му каза това: „Коя е майка ми и кои са братята ми?“ ⁴⁹След това посочи учениците си и каза: „Ето моята майка и моите братя. ⁵⁰Който изпълнява волята на моя Баща в небесата, е мой брат, сестра и майка.“

Притча за семената

(Марк 4:1-9; Лука 8:4-8)

13 Същия ден Исус излезе от къщата и седна край езерото.
²Около него се събраха огромни тълпи и затова той се качи на една лодка и седна, а хората останаха на брега. ³Тогава Исус им каза много неща, като използваше притчи: „Един земеделец излязъл да сее. ⁴Докато хвърлял семената, някои паднали край пътя. Дошли птици и ги изкълвали. ⁵Други паднали върху камениста почва, където нямало достатъчно пръст. Те покълнали много бързо, защото почвеният слой бил тънък. ⁶Но когато слънцето изгряло, изгорило растенията и те изсъхнали, защото нямали дълбоки корени. ⁷Други семена паднали сред трънливи плевели, които

избуяли и ги задушили. ⁸Някои от семената паднали върху добра почва. Те поникнали и дали плод. Едни родили сто, други — шестдесет, а трети — тридесет пъти повече зърно, отколкото било засято. ⁹Който има уши да чува, да слуша!“

Целта на притчите

(Марк 4:10-12; Лука 8:9-10)

¹⁰Учениците дойдоха при Исус и го попитаха: „Защо използваш притчи, за да поучаваш хората?“

¹¹Исус им отговори: „Само на вас бе дадено да узнаете тайните истини на небесното царство. На другите хора това не е дадено. ¹²На имащия ще му бъде дадено още и той ще има предостатъчно, но на този, който няма, ще му бъде отнето и малкото, което има. ¹³Затова използвам притчи, за да поучавам хората, защото те гледат, но не виждат; слушат, но не чуват и не разбират. ¹⁴Тези хора потвърждават, че е вярно казаното за тях от пророк Исаия:

«Непрестанно ще слушате, но няма да разбирате. Непрестанно ще гледате, но няма да проумявате това, което виждате.

¹⁵Сърцата на тези хора са закоравели. Те са запушили ушите си и са затворили очите си, за да не видят с очите си, нито да чуят с ушите си и разберат със сърцата си, и се обърнат към мен, за да ги излекувам.» *Исаия 6:9-10*

¹⁶Но вие сте благословени, защото разбирате това, което виждате с очите си, и това, което чувате с ушите си. ¹⁷Истина ви казвам: много пророци и праведни хора искаха да видят нещата, които вие сега виждате, но

не ги видяха, искаха да чуят нещата, които вие сега чувате, но не ги чуха.

Исус обяснява притчата за семената

(Марк 4:13-20; Лука 8:11-15)

¹⁸И така, чуйте смисъла на притчата за земеделеца. ¹⁹Семената, паднали край пътя, са като човек, който чува Божието слово за царството, но не го разбира. Тогава идва лукавият и грабва посятото в сърцето му. ²⁰Семената, паднали на камениста почва, са като човек, който чува словото и веднага с радост го приема. ²¹Но тъй като той не му позволява да пусне корен в живота му, то остава в него само за кратко време. А когато дойдат неприятности или гонения заради словото, той веднага се предава. ²²Семената, паднали сред трънливи плевели, са като човек, който чува словото, но грижите на този свят и лъжливият блясък на богатствата не позволяват на словото да се развие и даде плодове. ²³Семената, паднали върху добра почва, са като човек, който чува словото и го разбира. Той произвежда сто, шестдесет или тридесет пъти повече плод от засятото.

Притча за пшеницата и плевелите

²⁴След това Исус им разказа друга притча: „Небесното царство е като човек, засял нивата си с добри семена. ²⁵Но през нощта, докато хората спели, дошъл врагът му, засял плевели сред пшеницата и си отишъл. ²⁶Пшеницата покълнала и изкласила, но плевелите също пораснали. ²⁷Тогава слугите на този човек дошли при него и му казали: «Господарю, ти поса добри семена

в нивата си. Откъде са дошли тези плевели?»

²⁸Стопанинът отговорил: «Някой враг е направил това.»

Слугите попитали: «Искаш ли да отидем и да изкореним плевелите?»

²⁹Стопанинът отвърнал: «Не, защото когато изкоренявате плевелите, може да изкорените и пшеницата. ³⁰Нека растат заедно, докато дойде време за жътва. Тогава ще кажа на жътварите: Първо съберете плевелите и ги завържете на снопи, за да бъдат изгорени. След това съберете пшеницата и я приберете в хамбара ми.»

Исус поучава с още притчи

(Марк 4:30-34; Лука 13:18-21)

³¹Исус разказа на хората още една притча: „Небесното царство е като синапеното зрънце, което един човек посял в нивата си. ³²То е най-малкото от всички семена, но когато порасне, става най-голямото градинско растение. Превръща се в дърво, в чиито клони птиците могат да свият гнездата си.“

³³След това Исус разказа на хората друга притча: „Небесното царство е като маята, която една жена взела и разбъркала в голяма купа брашно, докато цялото тесто втаса.“

³⁴Исус говореше на хората с притчи. Той никога не ги поучаваше, без да използва притчи, ³⁵за да се сбъдне казаното чрез пророка:

„Ще говоря с притчи и ще разкажа неща, които са били тайна, откакто е сътворен светът.“ *Псалм 78:2*

Исус обяснява притчата за плевелите

³⁶Тогава Исус отпрати хората и си отиде въщи. Учениците му

дойдоха при него и казаха: „Обясни ни смисъла на притчата за плевелите в нивата.“

³⁷ Исус отговори: „Този, който посял добрите семена в нивата, е Човешкият Син. ³⁸ Нивата е светът, добрите семена са всички Божии деца в царството, а плевелите са хората, които принадлежат на лукавия. ³⁹ Врагът, който посял лошите семена, е дяволът. Времето за жътва е краят на света,* а жътварите, които прибират реколтата, са ангелите.

⁴⁰ Както плевелите се изскубват и изгарят в огъня, така ще бъде и когато дойде краят на света. ⁴¹ Човешкият Син ще изпрати ангелите си да приберат от царството му всички, които са изкушавали другите да съгрешават, и всички, които вършат зло. ⁴² Ангелите ще хвърлят тези хора в огнената пещ и там те ще плачат и скърцат със зъби. ⁴³ Тогава праведните ще светят като слънцето в царството на своя Баща. Който има уши да чува, да слуша!

Притчи за съкровището и перлата

⁴⁴ Небесното царство е като съкровище, скрито в нива. Един човек го намерил и така се зарадвал, че пак го заровил и продал всичко, което имал, за да купи тази нива.

⁴⁵ Небесното царство е също и като търговец, който търсел хубави перли. ⁴⁶ Когато намерил една много ценна перла, отишъл и продал всичко, което имал, за да я купи.

Притча за рибарската мрежа

⁴⁷ Небесното царство е също и като хвърлена в езеро рибарска мрежа, в която се хванали много различни риби. ⁴⁸ Мрежата се напълнила и

рибарите я изтеглили на брега. След това седнали, подбрали хубавата риба и я сложили в кошници, а лошата изхвърлили. ⁴⁹ Така ще бъде и когато настъпи краят на света. Ангелите ще дойдат и ще отделият злите хора от праведните. ⁵⁰ Ще хвърлят злите в огнената пещ и там те ще плачат и скърцат със зъби.“

⁵¹ Исус попита учениците си: „Разбирате ли всички тези неща?“

Те отговориха: „Да, разбираме.“

⁵² След това Исус им каза: „Така всеки законоучител, станал ученик в небесното царство, е като собственик на къща, който изважда от събраното в нея и нови, и стари неща.“

Исус отива в родния си град

(Марк 6:1-6; Лука 4:16-30)

⁵³ След като разказа тези притчи, Исус напусна това място ⁵⁴ и отиде в града, където беше израснал. Там започна да поучава хората в синагогата им и те удивени казаха: „Откъде е взел тази мъдрост и властта да върши чудеса? ⁵⁵ Не е ли той синът на дърводелеца? Майка му не се ли казва Мария, а братята му — Яков, Йосиф, Симон и Юда? ⁵⁶ И сестрите му — не са ли всички те тук, сред нас? Откъде е взел всичко това?“ ⁵⁷ И хората отказаха да го приемат. Исус им каза: „Единственото място, където не уважават един пророк, е родният му град и собственият му дом.“ ⁵⁸ И защото нямаха вяра, той не извърши много чудеса там.

Ирод е объркан

(Марк 6:14-29; Лука 9:7-9)

14 По това време Ирод, управителят на Галилея, чу това, което хората говореха за

* 13:39 *света* Букв.: „века“ или „времето“. Отнася се също до 13:40,49.

Исус ²и каза на слугите си: „Този човек е Йоан Кръстител. Сигурно е възкръснал от мъртвите и затова може да върши тези чудеса.“

Убийството на Йоан Кръстител

³Ирод бе заповядал да арестуват Йоан и бе накарал да го оковат във вериги и хвърлят в затвора. Причината за това бе Иродиада — съпругата на брат му Филип. ⁴Йоан непрекъснато му повтаряше: „Не е редно ти да живееш с нея“, ⁵затова Ирод искаше да го убие, но се страхуваше от тълпата, защото тя считаше Йоан за пророк.

⁶На празненството по повод рождения ден на Ирод дъщерята на Иродиада танцуваше за него и гостите му и той бе толкова доволен от нея, ⁷че обеща с клетва да ѝ даде каквото тя пожелае. ⁸Майка ѝ я подучи какво да поиска и тя каза на Ирод: „Дай ми главата на Йоан Кръстител на този поднос.“ ⁹Царят се наскърби, но заради клетвите, които бе дал пред гостите си, заповяда да изпълнят молбата. ¹⁰Той изпрати хора в затвора да обезглавят Йоан. ¹¹Те донесоха главата му на поднос и я дадоха на момичето, а то я отнесе на майка си. ¹²Учениците на Йоан дойдоха да приберат тялото му и го погребяха, а после отидоха и съобщиха на Исус.

Исус нахранва повече от 5000 души

(Марк 6:30-44; Лука 9:10-17; Йоан 6:1-14)

¹³Когато чу какво се е случило с Йоан, Исус седна в една лодка и се отправи към безлюдно място, за да остане сам. Но когато хората разбраха това, излязоха от градовете си и го последваха по суша до мястото, към което се беше отправил. ¹⁴Когато

слезе на брега, Исус видя огромна тълпа от хора, съжали ги и излекува болните им.

¹⁵Вечерта учениците дойдоха при него и му казаха: „Вече е много късно, а мястото е необитавано. Отпрати хората, за да могат да отидат по селата и да си купят храна.“

¹⁶Исус отвърна: „Няма нужда да си отиват. Вие ги нахранете.“

¹⁷Учениците отговориха: „Но ние имаме само пет хляба и две риби.“

¹⁸Той им каза: „Донесете ми ги!“

¹⁹След това нареди на хората да насядат върху тревата и като взе петте хляба и двете риби, погледна към небето и благодари на Бога. После разчупи хляба и го даде на учениците, а те го раздадоха на хората. ²⁰Всички ядоха до насита, а след това учениците събраха останалата храна и напълниха дванадесет кошници. ²¹Тези, които ядоха, бяха около пет хиляди души, без да се броят жените и децата.

Исус върви по водата

(Марк 6:45-52; Йоан 6:16-21)

²²Веднага след това Исус накара учениците да се качат в лодката и им каза да отидат на другия бряг на Галилейското езеро, а той остана, за да отпрати хората. ²³След като се сбогува с тях, Исус се качи на хълма сам да се моли. С настъпването на вечерта той все още беше там сам. ²⁴По това време лодката вече се бе отдалечила от брега, люшкана от силни вълни и насрещен вятър. ²⁵Между три и шест часа сутринта Исус дойде при учениците си, като ходеше по водата. ²⁶Когато го видяха да върви по водата, те се ужасиха и казаха: „Призрак!“, викайки от страх.

²⁷ Но Исус бързо им заговори: „Смело! Аз съм! Не се страхувайте!“

²⁸ Тогава Петър каза: „Господи, ако това си ти, кажи ми да дойда при теб по водата.“

²⁹ „Ела!“ — каза Исус и Петър слезе от лодката и тръгна по водата към него. ³⁰ Но когато видя силния вятър, се изплаши, започна да потъва и извика: „Господи, спаси ме!“

³¹ Веднага Исус протегна ръка, хвана го и му каза: „Много малка ти е вярата! Защо се усъмни?“

³² След като Петър и Исус влязоха в лодката, вятърът утихна. ³³ Тогава учениците в лодката паднаха на колене пред Исус и казаха: „Ти наистина си Божият Син!“

Исус излекува много болни хора

(Марк 6:53-56)

³⁴ След като пресякоха езерото, стигнаха до брега при Генисарет.

³⁵ Когато местните жители познаха Исус, разгласиха вестта за пристигането му из цялата област. Хората доведоха при него всички болни ³⁶ и го молеха да им позволи само да докоснат края на дрехата му. И всички болни, които я допряха, бяха излекувани.

Божият закон е по-важен от човешките правила

(Марк 7:1-23)

15 След това няколко фарисеи и законоучители от Ерусалим дойдоха при Исус и го попитаха: ² „Защо твоите ученици нарушават традицията на нашите предци? Защо не си мият ръцете преди ядене?“

³ Исус им отговори: „А защо вие нарушавате Божията заповед заради

своята традиция? ⁴ Защото Бог е казал: «Уважавай баща си и майка си!»* и «Който обиди баща си или майка си, трябва да бъде убит!»[†] ⁵ А вие учите, че човек може да каже на баща си или майка си: «Всичко, което имам, ще принеса в дар на Бога.» ⁶ Вие учите този човек да не уважава баща си и така заради своята традиция пренебрегвате Божията заповед. ⁷ Лицемери! Прав е бил Исая, когато е пророкувал за вас:

⁸ «Тези хора ме почитат само на думи, но в сърцата им няма място за мен.

⁹ Няма никакъв смисъл да ми се покланят, щом това, което поучават, са само измислени от хора правила.»“

Исая 29:13 (Септуагинта)

¹⁰ Исус извика хората при себе си и им каза: „Слушайте и разберете какво ви казвам. ¹¹ Човек не се осквернява от това, което влиза в устата му. Осквернява се от онова, което излиза от нея.“

¹² Тогава учениците дойдоха при Исус и попитаха: „Знаеш ли, че фарисеите са обидени от това, което каза?“

¹³ Исус отговори: „Всяко растение, което не е посадено от моя Баща в небесата, ще бъде изкоренено.

¹⁴ Оставете ги. Те са слепци, които водят други слепци. А ако един слепец води друг, тогава и двамата ще паднат в ямата.“

¹⁵ Петър му каза: „Обясни ни това, което по-рано каза на хората.“

¹⁶ Исус отговори: „Нима и вие все още не разбирате? ¹⁷ Не знаете ли, че храната, която влиза в устата, отива в стомаха и след това се изхвърля от тялото? ¹⁸ А лошите думи, които

* 15:4 Цитат от Изх. 20:12; Вт. 5:16.

† 15:4 Цитат от Изх. 21:17.

изрича устата, идват от сърцето. Те са, които оскверняват човека. ¹⁹Зли помисли, убийства, прелюбодейства, сексуални грехове, кражби, лъжи и хули — всички тези злини идват от сърцето. ²⁰Те оскверняват човека, а не това, че не си мие ръцете преди ядене.“

Исус помага на една езичница

(Марк 7:24-30)

²¹ Исус напусна това място и отиде в областта на Тир и Сидон. ²² Една ханаанка от този край дойде при него и извика: „Господи, Сине Давидов, смили се над мен! Демон се е вселил в дъщеря ми и тя ужасно страда!“

²³ Но Исус не ѝ отговори. Учениците му дойдоха и го замолиха: „Отпрати жената, защото върви след нас и вика.“

²⁴ Исус отвърна: „Бог ме изпрати само при изгубените овце от народа на Израел.“

²⁵ Тогава жената отиде при Исус, падна в краката му и каза: „Господи, помогни ми!“

²⁶ Исус ѝ отговори: „Не е правилно да се вземе хляба на децата и да се даде на кучетата.“

²⁷ Жената каза: „Вярно е, Господи, но даже и кучетата ядат трошите, които падат от масата на господарите им.“

²⁸ Тогава Исус ѝ отговори: „Ти си жена с голяма вяра! Ще направя това, което искаш.“ И в същия миг дъщеря ѝ оздравя.

Исус излекува много хора

²⁹ После Исус напусна това място и отиде на брега на Галилейското езеро. Изкачи се на хълма и седна там. ³⁰ Огромни тълпи започнаха да се стичат при него. Хората водеха със себе си куци, слепи, сакати,

глухонемеи и много други болни. Сложиха ги при нозете на Исус и той ги излекува. ³¹ И народът бе удивен, виждайки как глухонемите проговарят, сакатите оздравяват, куците прохождат и слепите проглеждат. Всички прославяха Бога на Израел.

Исус нахранва повече от 4000 души

(Марк 8:1-10)

³² Исус извика учениците си и им каза: „Жал ми е за тези хора, защото са с мен вече трети ден и сега нямат нищо за ядене. Не искам да ги отпратя гладни, за да не припаднат по пътя към къщи.“

³³ Учениците го попитаха: „Откъде да намерим достатъчно хляб в това необитавано място, за да нахраним толкова много хора?“

³⁴ Исус ги попита: „Колко хляба имате?“

Те отговориха: „Седем, и няколко рибки.“

³⁵ Исус нареди на хората да насядат на земята. ³⁶ Взе седемте хляба и рибата и благодари на Бога. След това разчупи хляба и го даде на учениците, а те го раздадоха на хората. ³⁷ След като всички ядоха до насита, учениците му напълниха седем кошници с храната, която беше останала. ³⁸ Тези, които ядоха, бяха четири хиляди души, без да се броят жените и децата. ³⁹ След като хората се разотидоха, Исус се качи в една лодка и се отправи към Магаданската област.

Юдейските водачи изпитват Исус

(Марк 8:11-13; Лука 12:54-56)

16 Фарисеите и садукееите дойдоха при Исус и за да го изпитат, поискаха от него да извърши

знамение като доказателство, че е дошъл от Бога.

² Исус им отговори: „Когато видите залеза, вие знаете какво ще бъде времето. Ако небето е червено, казвате, че времето ще е хубаво.

³ А сутрин гледате изгрева и ако небето е червено и мрачно, казвате, че денят ще е дъждовен. Знаете да различавате знаците на небето, а не знаете да тълкувате знаците на времената! ⁴ Лукаво и неверно поколение търси знамение, но няма да получи друго знамение освен това с Йона.“* После Исус ги остави и си тръгна оттам.

Предупреждение относно юдейските водачи

(Марк 8:14-21)

⁵ Когато пресякоха езерото, учениците видяха, че са забравили да вземат със себе си хляб. ⁶ Исус им каза: „Внимавайте! Пазете се от маята на фарисеите и садукееите!“

⁷ Учениците започнаха да обсъждат какво значи това и казаха: „Сигурно казва така, защото забравихме да вземем хляб.“

⁸ Исус знаеше какво си мислят и им каза: „Защо говорите за това, че нямате хляб? Много малка ви е вярата! ⁹ Нима все още не разбирате? Помните ли петте хляба, които нахраниха пет хиляди души, и кошниците, които напълнихте? ¹⁰ А помните ли седемте хляба, които нахраниха четири хиляди души, и кошниците, които напълнихте?

¹¹ Защо не можете да разберете, че не ви говорех за хляб? Казвам ви да се пазите от маята на фарисеите и садукееите.“

¹² Тогава учениците разбраха, че Исус не им казва да се пазят от маята за хляб, а от учението на фарисеите и садукееите.

Исус е Месията

(Марк 8:27-30; Лука 9:18-21)

¹³ Когато отиде в областта на Кесария Филипова, Исус попита учениците си: „Кой според хората е Човешкият Син?“

¹⁴ Те отговориха: „Едни казват, че е Йоан Кръстител, други — че е Илия, трети — че е Еремия или някой друг пророк.“

¹⁵ Тогава Исус каза: „А според вас кой съм?“

¹⁶ Симон Петър отговори: „Ти си Месията, Синът на живия Бог.“

¹⁷ Исус му отвърна: „Благословен си, Симоне, сине Йонов, защото не човешко същество ти е разкрило това, а моят Баща в небесата. ¹⁸ Казвам ти също, че ти си Петър† и върху този камък ще построя църквата си и силите на смъртта‡ няма да могат да я победят.“ ¹⁹ Ще ти дам ключовете от небесното царство и каквото вържеш на земята, ще бъде вързано и в небесата; а каквото развържеш на земята, ще бъде развързано и в небесата.“ ²⁰ След това Исус строго предупреди учениците си да не казват на никого, че той е Месията.

*16:4 **знамението с Йона** Прави се паралел между трите дни, които Йона прекарва в корема на рибата, и трите дни, които Исус прекарва в гроба. Вж. Йона.

†16:18 **Петър** Гръцкото име „Петър“, както и арамейското „Кифа“ означават „камък“. В този стих има очевидна игра на думи.

‡16:18 **силите на смъртта** Или: „силите на злото“. Букв.: „портите на ада“.

Исус казва, че трябва да умре

(Марк 8:31-9:1; Лука 9:22-27)

²¹ Оттогава Исус започна да обяснява на учениците си, че трябва да отиде в Ерусалим и че юдейските старейшини, главни свещеници и законоучители ще му причинят много страдания, и че трябва да бъде убит, а на третия ден — да възкръсне.

²² Петър го отведе настрана и започна да го укорява, като казваше: „Бог да те пощади, Господи! Това никога няма да ти се случи.“

²³ Тогава Исус се обърна и каза на Петър: „Махни се от мен, Сатана! Ти ме изкушаваш да съгреша, защото мислиш не както мисли Бог, а както мислят хората.“

²⁴ След това Исус каза на учениците си: „Ако някой иска да ме последва, трябва да каже «Не!» на собствените си желания, да вземе своя кръст и да ме следва. ²⁵ Който иска да спаси живота си, ще го загуби, а който загуби живота си заради мен, ще го намери. ²⁶ Защото каква полза има човек, ако спечели целия свят, а изгуби живота си? И какво може да плати, за да си го върне? ²⁷ Човешкият Син ще дойде в славата на своя Баща заедно с ангелите си и тогава ще възнагради всеки за делата му.

²⁸ Истина ви казвам: тук има хора, които няма да умрат, преди да видят Човешкия Син да идва като цар.“

Исус с Моисей и Илия

(Марк 9:2-13; Лука 9:28-36)

17 Шест дни по-късно Исус взе Петър, Яков и брат му Йоан и ги отведе на един висок хълм, където бяха съвсем сами. ² Докато учениците го гледаха, Исус се промени. Лицето му засия като слънце, а дрехите му станаха ослепително бели.

³ Внезапно там се появиха Моисей и Илия и започнаха да разговарят с него. ⁴ Петър каза на Исус: „Господи, хубаво е, че сме тук. Ако искаш, ще вдигна три шатри — една за теб, една за Моисей и една за Илия.“

⁵ Докато Петър говореше, сияен облак се спусна над тях и от него се разнесе глас, който каза: „Това е моят възлюбен Син. Той е избраникът ми. Него слушайте!“

⁶ Като чуха това, учениците така се изплашиха, че паднаха по очи. ⁷ Но Исус се доближи до тях, докосна ги и им каза: „Станете! Не се страхувайте!“

⁸ Те вдигнаха поглед и не видяха никого освен Исус.

⁹ Когато слизаха от хълма, Исус им нареди: „Не казвайте на никого за това, което видяхте, преди Човешкият Син да възкръсне от мъртвите.“

¹⁰ Учениците го попитаха: „Защо законоучителите казват, че първо трябва да дойде Илия?“

¹¹ Исус отговори: „Илия идва и той ще внесе отново ред във всичко.

¹² Но казвам ви: Илия вече дойде, ала хората не го познаха и се отнесоха с него така, както им бе угодно. По същия начин ще накарат да страда и Човешкият Син.“

¹³ Тогава учениците разбраха, че Исус им говори за Йоан Кръстител.

Исус излекува болно момче

(Марк 9:14-29; Лука 9:37-43а)

¹⁴ Когато Исус и учениците му се върнаха при хората, към него се приближи един човек и падна на колене, ¹⁵ казвайки: „Господи, смили се над сина ми! Той има епилепсия и ужасно страда. Често пада в огъня или във водата. ¹⁶ Водих го при учениците ти, но те не можах да го излекуват.“

¹⁷ Исус отвърна: „Поколение без никаква вяра и заблудено от правия

път! Докога трябва да бъда с вас? Докога трябва да продължавам да ви търпя? Доведете момчето тук при мен!“¹⁸ Исус заповяда на демона да излезе и той напусна тялото на момчето. В същия миг то оздравя.

¹⁹ Когато Исус остана сам, учениците му се приближиха към него и го попитаха: „Защо не успяхме да прогоним демона от момчето?“

²⁰ Исус отговори: „Защото вярата ви е малка! Истина ви казвам: ако имате вяра колкото едно синапено зрънце, можете да заповядате на тази планина: «Премести се оттук там!» и тя ще се премести. И нищо няма да е невъзможно за вас.“²¹ *

Исус говори за своята смърт

(Марк 9:30-32; Лука 9:43б-45)

²² По-късно учениците се събраха в Галилея и Исус им каза: „Човешкият Син ще бъде предаден на хора,²³ които ще го убият, но на третия ден той ще възкръсне.“ Учениците му много се наскърбиха.

Учението на Исус за плащането на данъци

²⁴ Когато Исус и учениците му отидоха в Капернаум, към Петър се приближиха тези, които събираха данъка от две драхми[†] и попитаха: „Вашият учител не плаща ли двете драхми?“

²⁵ „Плаща“ — отговори Петър и влезе в къщата. Още преди той да си отвори устата, Исус му каза: „Как мислиш, Симоне, от кого царете по света събират данъци и такси? От своите деца или от децата на другите хора?“

²⁶ Петър отговори: „От децата на другите хора.“

Тогава Исус му каза: „Значи децата на царя не трябва да плащат данъци.“²⁷ Но за да не разгневим тези бирници, иди на езерото, хвърли въдицата и отвори устата на първата риба, която уловиш. В нея ще намериш един статир. Вземи го и им го дай, за да платиш таксата за себе си и за мен.“

Най-великият в небесното царство

(Марк 9:33-37; Лука 9:46-48)

18 По това време учениците дойдоха при Исус и го попитаха: „Кой е най-великият в небесното царство?“

² Тогава Исус извика при себе си едно детенце, изправи го пред тях³ и каза: „Истина ви казвам: докато не се промените и не станете като малки деца, никога няма да влезете в небесното царство.“⁴ Който се смири като това детенце, той е най-великият в небесното царство.⁵ Който приеме едно такова детенце в мое име, мен приема.

Исус предупреждава за изкушенията

(Марк 9:42-48; Лука 17:1-2)

⁶ Но който изкуши едно от тези малките, които вярват в мен, да извърши грях, за него би било по-добре да окачат воденичен камък на шията му и да се удави в дълбокото море.⁷ Горко на хората по света заради нещата, които ги изкушават да извършат грях, защото такива неща винаги ще има, но горко на този, чрез когото идват.⁸ Ако ръката ти или

*17:21 Някои гръцки ръкописи добавят стих 21: „Този вид дух излиза само чрез молитва и пост.“

†17:24 данък от две драхми Еднократен годишен данък, който всеки евреин трябва да плаща за храма.

кракът ти те изкушават да извършиш грях, отрежи ги и ги хвърли. По-добре е за теб да влезеш в живота без ръка или крак, отколкото да имаш две ръце и два крака, но да бъдеш хвърлен във вечния огън. ⁹Ако окото ти те изкушава да извършиш грях, извади го и го хвърли. По-добре е за теб да влезеш в живота с едно око, отколкото да имаш две очи, но да бъдеш хвърлен в огнения пъкъл.

Притча за изгубената овца

(Лука 15:3-7)

¹⁰Внимавайте да не презирате нито едно от тези малките, защото техните ангели в небесата винаги гледат лицето на моя Баща в небесата. ¹¹*

¹²Ако човек има сто овце и една от тях се изгуби, той ще остави другите деветдесет и девет на хълма и ще отиде да търси изгубилата се, нали?

¹³Истина ви казвам: щом я намери, той е по-щастлив за нея, отколкото за онези деветдесет и девет, които не са се отделяли от стадото. ¹⁴Така и вашият Баща в небесата не иска да се изгуби нито едно от тези малките.

Когато човек извърши грях

(Лука 17:3)

¹⁵Ако твоят брат или сестра извърши грях спрямо теб, иди и кажи на този човек в какво е сгрешил. Но го направи насаме, между вас двамата. Ако човекът се вслуша в думите ти, значи си му помогнал отново да бъде твой брат. ¹⁶Но ако откаже да те слуша, иди отново при него и вземи със себе си още един

или двама души, за да може всичко да се потвърди от двама или трима свидетели. ¹⁷Ако човекът откаже да ги слуша, тогава кажете на църквата. Ако и нея откаже да слуша, тогава се отнасяй към него като към езичник или като към бирник.

¹⁸Истина ви казвам: каквото вържете на земята, ще бъде вързано и в небето; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано и в небето.

¹⁹Казвам ви също, че ако двама от вас са единодушни за това, за което се молят, то моят Баща в небесата ще го изпълни. ²⁰Защото ако двама или трима са се събрали в мое име, аз съм там с тях.“

²¹Тогава Петър дойде при Исус и попита: „Господи, когато някой[‡] продължава да върши грях спрямо мен, колко пъти трябва да му прощавам? Да му прощавам ли, ако съгреша седем пъти?“

²²Исус му отговори: „Казвам ти, че трябва да му прощаваш не само седем, а седемдесет и седем пъти.“[†]

²³Така небесното царство е като царя, който решил да събере парите, които слугите му дължали. ²⁴Когато започнал да събира парите, при него довели един слуга, който му дължал десет хиляди таланта. ²⁵Но понеже слугата не бил в състояние да върне тази сума, господарят заповядал да го продадат заедно с жена му, децата му и цялото му имущество за изплащане на дълга. ²⁶Тогава слугата паднал на колене пред господаря и му се примолил: «Имай търпение към

*18:11 Някои гръцки ръкописи добавят стих 11: „Човешкият Син дойде да спаси изгубените.“ Вж. Лк. 19:10.

†18:16 *всичко ... свидетели* Вж. Вт. 19:15.

‡18:21 *някой* Букв: „брат ми“.

†18:22 *седемдесет и седем пъти* Или: „седемдесет пъти по седем“. Вж. Бит. 4:24.

мен и ще ти изплатя всичко, което ти дължа!»²⁷ Господарят съжалил слугата, опростил му дълга и го пуснал да си върви.

²⁸ По-късно същият този слуга намерил друг слуга, който му дължал сто динария. Сграбчил го за гърлото и казал: «Върни ми парите, които ми дължиш!»²⁹ Човекът паднал на колене и му се примоллил: «Имай търпение към мен и ще ти изплатя дължимото!»³⁰ Но слугата отказал да чака и го хвърлил в затвора, докато изплати дълга си.³¹ Другите слуги видели какво станало и много се натъжили, затова отишли при господаря си и му разказали всичко, което се случило.

³² Тогава господарят извикал слугата и му казал: «Ти си зъл слуга! Аз ти опростих целия дълг, понеже ме помоли.»³³ Не трябваше ли и ти да проявиш милост към другия слуга така, както аз проявих милост към теб?»³⁴ Разгневен, господарят му го пратил да бъде наказан, докато не върне всичко, което дължал.³⁵ Ето как моят небесен Баща ще се отнесе към вас, ако всеки един не прости на своя брат или сестра от цялото си сърце.“

Учението на Исус за развода

(Марк 10:1-12)

19 След като каза всичко това, Исус напусна Галилея и отиде в областта Юдея отвъд река Йордан.² Огромни тълпи го следваха и той ги излекува там.

³ При него дойдоха няколко фарисеи и за да го подведат да каже нещо грешно, го попитаха:

„Позволено ли е човек да се разведе с жена си независимо по каква причина?“

⁴ Исус отговори: „Не сте ли чели, че при сътворението «Бог ги създаде мъжки и женски пол»^{*} ⁵ и каза: «Затова човек ще остави баща си и майка си и ще се привърже към жена си, и двамата ще станат едно!»[†]? ⁶ Така че те вече са не двама души, а едно цяло. Бог ги е свързал и никой не трябва да ги разделя!“

⁷ Фарисеите попитаха: „Защо тогава Моисей е заповядал: «Дай ѝ документ за развод и се разведи с нея!»[‡]?“

⁸ Исус отговори: „Моисей ви позволи да се развеждате с жените си, защото отказахте да приемете Божието учение. Но в началото разводът не е бил позволен. ⁹ Казвам ви, че всеки, който се разведе с жена си и се ожени за друга жена, върши прелюбодейство. Мъжът може да се разведе с жена си само ако тя му изневери.“

¹⁰ Тогава учениците казаха на Исус: „Ако това е единствената причина, поради която един мъж може да се разведе с жена си, тогава по-добре да не се жени.“

¹¹ Той им отговори: „Не всеки може да приеме това учение, а само тези, на които е дадено от Бога. ¹² Има мъже, които не могат да се женят, защото са се родили без способността да създават деца. Има и такива, които други хора са направили неспособни да създават деца, както и мъже, които са се отказали от брака заради небесното царство. Който може да приеме това учение, трябва да го приеме.“

*19:4 Цитат от Бит. 1:27; 5:2.

†19:5 Цитат от Бит. 2:24.

‡19:7 «Дай ѝ ... с нея» Вж. Вт. 24:1.

Исус благославя децата

(Марк 10:13-16; Лука 18:15-17)

¹³ Тогава хората доведоха децата си при Исус, за да положи ръце на главите им и да се помоли за тях, но учениците му се скараха на близките им. ¹⁴ Тогава Исус каза: „Оставете децата и не ги спирайте да дойдат при мен, защото небесното царство принадлежи на хора като тях.“ ¹⁵ И след като положи ръцете си върху децата, напусна това място.

Богат човек отказва да последва Исус

(Марк 10:17-31; Лука 18:18-30)

¹⁶ Един човек дойде при Исус и го попита: „Учителю, какво добро трябва да извърша, за да получа вечен живот?“

¹⁷ Исус му каза: „Защо питаш мен какво е добро? Един единствен е Онзи, който е добър! Но ако искаш да влезеш в живота, изпълнявай заповедите.“

¹⁸ Човекът попита: „Кои заповеди?“

Исус отговори: „«Не убивай, не прелюбодействай, не кради, не лъжесвидетелствай, ¹⁹ уважавай баща си и майка си!»*, «Обичай ближния си както себе си!»†“

²⁰ Младият човек му каза: „Изпълнил съм всички тези неща. Какво още трябва да направя?“

²¹ Исус отговори: „Ако искаш да бъдеш свършен, иди и продай всичко, което притежаваш, и раздай парите на бедните. Ако го направиш, ще имаш съкровище в небесата. После ела и ме последвай.“

²² Но като чу това, младежът си тръгна наскърбен, защото притежаваше огромно състояние.

²³ Тогава Исус се обърна към учениците си: „Истина ви казвам: трудно ще бъде за богатия да влезе в небесното царство. ²⁴ Да, казвам ви: по-лесно е камила да мине през иглено ухо, отколкото богат човек да влезе в Божието царство.“

²⁵ Когато учениците чуха това, много се учудиха и попитаха: „Кой тогава може да се спаси?“

²⁶ Исус ги погледна и каза: „За хората това е невъзможно, но за Бога няма невъзможни неща.“

²⁷ Тогава Петър му каза: „Виж! Ние оставихме всичко и те последвахме. Каква ще бъде нашата награда?“

²⁸ Исус им каза: „Истина ви казвам: в новия свят, който Бог ще установи, Човешкият Син ще седне на своя славен престол и всички вие, които ме последвахте, също ще седнете на дванадесет престола и ще съдите дванадесетте племена на Израел. ²⁹ И всеки, който е оставил дом, братя, сестри, баща, майка, деца или ниви, за да ме последва, ще получи сто пъти повече от това, което е оставил, и ще наследи вечен живот. ³⁰ Много хора, които сега са първи, ще станат последни, а тези, които сега са последни, ще станат първи.

Притча за лозарите

20 Небесното царство е като стопанин, който излязъл рано една сутрин, за да наеме работници за лозето си. ² Той се уговорил с работниците да им плаща по един динарий на ден и ги изпратил на лозето си. ³ Около девет часа

* 19:19 Цитат от Изх. 20:12-16; Вт. 5:16-20.

† 19:19 Цитат от Лев. 19:18.

стопанинът минал край пазара и видял там хора да стоят без работа.

⁴Казал им: «Идете и вие на лозето ми, а аз ще ви платя каквото ви се полага.» ⁵И те отишли. Около дванадесет часа по обяд и после около три часа, стопанинът отново наел работници. ⁶Към пет часа той пак излязъл и като видял и други мъже да стоят там, ги попитал: «Защо цял ден стоите тук, без да вършите нищо?» ⁷Те му отговорили: «Защото никой не ни наема.» А той им казал: «Тогава и вие идете на лозето ми.»

⁸В края на деня стопанинът на лозето казал на надзирателя на работниците: «Извикай работниците и им плати надниците, като започнеш от хората, които наех последни и свършиш с онези, които наех първи.»

⁹И така, дошли работниците, наети в пет часа, и всеки получил по един динарий. ¹⁰Когато дошли наетите първи, те си мислили, че ще им се плати повече, но също получили по един динарий. ¹¹Като си го взели, те зароптали против стопанина на имота, ¹²казвайки му: «Тези хора бяха наети последни и работиха само един час, но ти им плати толкова, колкото и на нас, а ние работихме цял ден под жаркото слънце!»

¹³Той на свой ред казал на един от недоволните: «Приятелю, аз не съм несправедлив към теб. Нали се съгласи да работиш за един динарий?» ¹⁴Тогава вземи си парите и си върви. Искам да платя на човека, когото наех последен, същата сума, каквато получи и ти. ¹⁵Нямам ли право да правя с парите си каквото поискам? Или ти просто завиждаш, че съм щедър?»

¹⁶Така последните сега ще станат първи, а тези, които сега са първи, ще станат последни.“

Исус говори за смъртта си

(Марк 10:32-34; Лука 18:31-34)

¹⁷Исус отиваше в Ерусалим заедно с дванадесетте си ученика. По пътя той ги отведе настрана и им каза: ¹⁸„Отиваме в Ерусалим, където Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и законоучителите и те ще го осъдят на смърт. ¹⁹Ще го предадат на езичниците, които ще му се подиграват, ще го бичуват и ще го разпънат на кръст. Но на третия ден след смъртта си той ще възкръсне.“

Една майка моли Исус за услуга

(Марк 10:35-45)

²⁰Тогава жената на Зеведей се приближи до Исус заедно със синовете си, поклони му се и го помоли за една услуга. ²¹Исус я попита: „Какво искаш?“

Тя отговори: „Обещай ми, че единият ми син ще седи от дясната, а другият — от лявата ти страна в твоето царство.“

²²Исус каза на синовете й: „Вие не разбирате за какво ме молите. Можете ли да изпие чашата, която аз трябва да изпия?“

Те му отговориха: „Можем.“

²³Исус им каза: „Наистина ще изпие чашата, която ще изпия, но не аз мога да избирам кой да седи от дясната или от лявата ми страна. Тези места са за онези, за които ги е приготвил моят Баща.“

²⁴Останалите десет ученика чуха това и възнегодуваха срещу двамата братя. ²⁵Исус събра всички и каза: „Знаете, че управниците на езичниците обичат да показват властта си над тях, а водачите им господстват над тях. ²⁶Но сред вас не трябва да е така! Ако някой иска

да стане велик сред вас, трябва да ви бъде слуга. ²⁷ Ако някой иска да бъде пръв сред вас, трябва да ви бъде роб — ²⁸ също както Човешкия Син, който не дойде, за да му слугуват, а за да слугува и да даде живота си като откуп за много хора.“

Исус излекува двама слепци

(Марк 10:46-52; Лука 18:35-43)

²⁹ Когато Исус и учениците му напуснаха Ерихон, го последва огромна тълпа. ³⁰ Край пътя седяха двама слепци и като чува, че Исус минава, извикаха: „Господи, Сине Давидов! Смили се над нас!“

³¹ Хората ги смъмриха и им казаха да мълчат, но те завикаха още по-силно: „Господи, Сине Давидов! Смили се над нас!“

³² Тогава Исус спря, извика ги и ги попита: „Какво искате да направя за вас?“

³³ Слепите отговориха: „Господи, искаме да прогледнем!“

³⁴ Исус ги съжали и докосна очите им. В същия миг те прогледнаха и го последваха.

Исус влиза в Ерусалим като цар

(Марк 11:1-11; Лука 19:28-38; Йоан 12:12-19)

21 Като приближиха Ерусалим, Исус и учениците му спряха във Витфагия при Елеонската планина. Исус изпрати напред двама от учениците си ² с думите: „Идете в селото, което виждате пред вас и там ще намерите една вързана магарица заедно с малкото ѝ магаренце. Отвържете ги и ми ги доведете. ³ Ако някой ви попита защо ги взимате,

кажете му: «Господ има нужда от тях и веднага ще ги върне.»“

⁴ Това се случи, за да се изпълни казаното чрез пророка:

⁵ „Кажете на Сион*:

«Виж! Твоят цар идва при теб, кротък и възседнал магаре и магаренце — малкото на магарица.»“ *Захария 9:9*

⁶ Учениците отидоха и направиха това, което им каза Исус. ⁷ Доведоха магарицата и магаренцето, сложиха върхните си дрехи върху тях и той седна отгоре им. ⁸ Много хора от тълпата постилаха върхните си дрехи пред него, а други режиха клони от дърветата и ги постилаха на пътя му.

⁹ Пред него и зад него вървяха тълпи от хора. Всички викаха:

„Осанна на Давидовия Син!
«Благословен да бъде този, който идва в името на Господа!» *Псалм 118:26*

Осанна във висините!“

¹⁰ Когато Исус влезе в Ерусалим, в целия град цареше оживление. Хората се питаха: „Кой е този човек?“

¹¹ От тълпите, които го следваха, отговаряха: „Това е Исус, пророкът от град Назарет в Галилея.“

Исус отива в храма

(Марк 11:15-19; Лука 19:45-48; Йоан 2:13-22)

¹² Исус влезе в храма и изгони всички, които купуваха и продаваха там. Той преобърна масите на онези, които обменяха пари, и скамейките на продавачите на гълъби ¹³ и им каза: „Писано е: «Моят дом ще бъде наречен дом на молитва»[†], а вие

*21:5 Сион Ерусалим, градът на Божия избран народ.

†21:13 Цитат от Ис. 56:7.

го превръщате в «свърталище на разбойници»*.

¹⁴ Някои от намиращите се в храма слепи и сакати хора се приближиха до Исус и той ги излекува. ¹⁵ Когато главните свещеници и законоучителите видяха чудесата, които извърши, и чуха възклицианията на децата в храма: „Осанна на Давидовия Син!“, те се разгневиха ¹⁶ и го попитаха: „Чуваш ли какво казват тези деца?“

Исус им отговори: „Чувам. А вие никога ли не сте чели:

«Научил си децата и бебетата да те прославят»†?“

¹⁷ След това ги остави и отиде във Витания, където пренощува.

Исус показва силата на вратата

(Марк 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Рано на другата сутрин, когато се връщаше в града, Исус усети глад.

¹⁹ Той видя едно смокиново дърво край пътя и отиде до него, но там нямаше нищо друго освен листа. Тогава Исус му каза: „Никога вече да не дадеш плод!“ И дървото веднага изсъхна.

²⁰ Учениците му видяха това и удивено го попитаха: „Как смокиновото дърво изсъхна толкова бързо?“

²¹ Исус им отговори: „Истина ви казвам: ако имате вяра и не се съмнявате, не само ще можете да направите същото, което аз направих с това дърво, но и ако кажете на тази планина: «Стани и скочи в морето!», така и ще стане. ²² Ако вярвате, ще получите всичко, което искате в молитвите си.“

Откъде идва властта на Исус

(Марк 11:27-33; Лука 20:1-8)

²³ Исус отиде в храма и докато проповядваше там, главните свещеници и старейшините на народа дойдоха при него и му казаха: „Кажни ни, с чия власт вършиш тези неща? Кой ти я даде?“

²⁴ Исус отвърна: „Аз също ще ви задам един въпрос. Ако ми отговорите, ще ви кажа с чия власт върша тези неща. ²⁵ Кажете ми: кръщението на Йоан от Бога ли дойде или от хората?“

Главните свещеници и старейшините започнаха да се съветват помежду си: „Ако отговорим: «От Бога», той ще ни попита: «Защо тогава не му повярвахте?» ²⁶ Ако кажем: «От хората», има защо да се страхуваме от народа, понеже той вярва, че Йоан е пророк.“ ²⁷ Затова му отговори: „Не знаем.“

Тогава Исус им каза: „И аз няма да ви кажа с чия власт върша тези неща.“

Притча за двамата сина

²⁸ „Кажете ми какво мислите за това: Един човек имал двама сина. Отишъл при по-големия и казал: «Сине, иди днес да работиш на лозето ми.»

²⁹ Синът отговорил: «Няма да отида», но по-късно размислил и отишъл.

³⁰ След това бащата отишъл и казал същото и на другия син. Той отговорил: «Ще отида», но не удържал на думата си.

³¹ Кой от двамата сина изпълнил волята на баща си?“

*21:13 Цитат от Ер. 7:11.

†21:16 Цитат от Пс. 8:3 (Септуагинта).

Старейшините отговориха: „Първият син.“

Исус им каза: „Истина ви казвам: бирниците и блудниците ще отидат в Божието царство преди вас, ³²защото Йоан дойде да ви покаже как да живеете праведно, но вие не му повярвахте. А бирниците и блудниците му повярваха! Но дори и след като видяхте това, не размислихте и не му повярвахте.

Бог изпраща своя Син

(Марк 12:1-12; Лука 20:9-19)

³³Чуйте още една притча: Един човек имал нива, която засадил с лози. Оградил земята с плет, изкопал трап, в който да мачка гроздето, и построил кула. След това дал лозето под наем на земеделци и отпътувал. ³⁴Когато дошло времето за гроздобер, собственикът изпратил слугите си при земеделците, за да приберат неговия дял от реколтата. ³⁵Но земеделците хванали слугите, набили единия, убили другия, а третия пребили с камъни. ³⁶Тогава стопанинът изпратил други слуги при земеделците, но те се разправили с тях по същия начин. ³⁷Най-накрая човекът решил да изпрати сина си, като си мислел, че към него земеделците ще проявят уважение. ³⁸Но когато видели сина, те си казали: «Това е наследникът. Хайде да го убием и да вземем наследството му!» ³⁹Сграбчили го, извели го извън лозето и го убили.

⁴⁰Когато се върне собственикът на лозето, как ще постъпи с тези земеделци?“

⁴¹Юдейските главни свещеници и старейшини му отговориха: „Сигурно е, че ще убие тези зли

хора, а след това ще даде лозето на други земеделци, които ще му дават неговия дял от реколтата, когато я приберат.“

⁴²Исус им каза: „Никога ли не сте чели в Писанията:

«Камъкът, който зидарите отхвърлиха,

стана крайъгълен камък.

Господ извърши това

и то е чудесно в нашите очи?» *Псалм*

118:22-23

⁴³Затова ви казвам, че Божието царство ще ви се отнеме и ще се даде на народ, който живее по начин, подобаващ за това царство. ⁴⁴Който падне върху този камък, ще се разбие, а този, върху когото падне камъкът, ще бъде смазан.“*

⁴⁵Когато чува тези притчи, главните свещеници и фарисеите разбраха, че Исус говори за тях ⁴⁶и искаха да го арестуват, но се страхуваха от тълпите, защото те вярваха, че той е пророк.

Притча за сватбеното празненство

(Лука 14:15-24)

22 Исус започна да говори на хората, като отново използваше притчи. Той каза: ²„Небесното царство е като царят, който приготвил сватбено празненство за своя син. ³Поканил много хора и когато всичко било готово, изпратил слугите си да кажат на поканените, но те не пожелали да отидат. ⁴Тогава царят отново изпратил други слуги да кажат на поканените: «Всичко е готово за празненството. Биволите и угоените ми говеда са заклани. Всичко е приготвено, елате на сватбеното празненство!» ⁵Но те не проявили

*21:44 Някои гръцки ръкописи не съдържат стих 44.

интерес и се разотишли — един на работа в полето, друг по своите дела. ⁶Останалите хванали слугите, поругали се с тях и ги убили. ⁷Царят се разгневил. Изпратил войниците си и те убили онези, които се разправили със слугите, и опожарили града им. ⁸След това царят казал на слугите си: «Сватбеното празненство е готово, но тези, които поканих, се оказаха недостойни. ⁹Затова излезте по ългите на улиците и поканете всички, които видите. Кажете им да дойдат на празненството.» ¹⁰Слугите излезли на улиците и събрали всички хора, които срещнали — добри и лоши — и залата се напълнила с гости.

¹¹Тогава царят влязъл да огледа гостите и видял един човек, който не бил облечен в сватбарски дрехи.

¹²Попитал го: «Приятелю, как влезе тук, като не носиш сватбарски дрехи?» Човекът не отговорил нищо.

¹³Тогава царят казал на слугите: «Вържете ръцете и краката му и го хвърлете навън, в тъмнината, където хората ще плачат и скърцат със зъби.»

¹⁴Да, много са поканените, но малко са избраните.“

Юдейски водачи се опитват да подведат Исус

(Марк 12:13-17; Лука 20:20-26)

¹⁵Тогава фарисеите си тръгнаха и се събраха, за да решат как да хванат Исус в капана на собствените му думи. ¹⁶Те изпратиха при него свои ученици и иродиани, които му казаха: „Учителю, знаем, че си честен и поучаваш истината за Божия път. Ти не се страхуваш от това, което другите мислят, защото за теб всички

хора за равни. ¹⁷Кажни ни, какво мислиш: справедливо ли е да се плащат данъци на цезаря или не?“

¹⁸Но като знаеше лукавото намерение на тези хора, Исус им каза: „Лицемери! Защо се опитвате да ме хванете натясно? ¹⁹Покажете ми монета, с която се плащат данъците.“ Донесоха му един динарий. ²⁰Тогава Исус ги попита: „Чий е образът на монетата и чие име е изписано на нея?“

²¹Те отговориха: „На цезаря.“

Тогава Исус им каза: „Давайте цезаровото на цезаря, а Божието — на Бога!“

²²Когато чуха това, което им каза, те се удивиха. След това го оставиха и си отидоха.

Садукеи се опитват да подведат Исус

(Марк 12:18-27; Лука 20:27-40)

²³Същия ден няколко садукеи дойдоха при Исус (садукеите не вярват във възкресението) и му зададоха такъв въпрос: ²⁴„Учителю, Моисей ни учеше, че ако един женен мъж умре, без да е имал деца, тогава неговият брат трябва да се ожени за вдовицата му и да създаде потомство за брат си.* ²⁵При нас имаше седем братя. Първият се ожени, но умря, без да има деца, и брат му се ожени за вдовицата. ²⁶После умря и вторият брат. Същото се случи с третия и с всички останали братя. ²⁷Жената умря последна. ²⁸Чия съпруга ще бъде тя при възкресението, след като всичките седем братя бяха женени за нея?“

²⁹Исус отговори: „Вие се заблуждавате, защото не познавате нито Писанията, нито Божията сила.

*22:24 ако ... брат си Вж. Вт. 25:5; Бит. 38:8.

³⁰ При възкресението хората няма да се женят и омъжват, а ще бъдат като ангелите в небето. ³¹ А що се отнася до възкресението на мъртвите, нима не сте чели какво ви е казал Бог? Той каза: ³² «Аз съм Богът на Авраам, Богът на Исаак и Богът на Яков.»* Той е Бог на живи, а не на мъртви хора.“

³³ Тълпите чува това и бяха поразени от учението му.

Най-важната заповед

(Марк 12:28-34; Лука 10:25-28)

³⁴ Но когато научиха, че Исус е накарал садуките да замълчат, фарисеите се събраха ³⁵ и един от тях, който познаваше добре закона, му зададе въпрос с цел да го изпита: ³⁶ „Учителю, коя заповед от закона е най-важна?“

³⁷ Исус отговори: „Обичай Господа, твоя Бог! Обичай го с цялото си сърце, с цялата си душа и с целия си разум!“†

³⁸ Това е първата и най-важна заповед.

³⁹ И втората най-важна заповед е като първата: «Обичай ближния си както себе си!»‡ ⁴⁰ Всичко в закона и писанията на пророците е основано на тези две заповеди.“

Давидов син ли е Месията

(Марк 12:35-37; Лука 20:41-44)

⁴¹ Тогава Исус се обърна с въпрос към събралите се фарисеи: ⁴² „Какво мислите за Месията? Чий син е той?“

Те отговориха: „На Давид.“

⁴³ Исус им каза: „Защо тогава, вдъхновен от Духа, Давид го нарича «Господ», като казва:

⁴⁴ «Господ каза на моя Господ:

Седни от дясната ми страна, докато сложа твоите врагове в краката ти.» Псалм 110:1

⁴⁵ Щом Давид го нарича «Господ», как може той да е негов син?“ ⁴⁶ Нито един от фарисеите не можа да му каже нещо в отговор и от този ден никой не се осмели да му задава други въпроси.

Исус порицава религиозните водачи

(Марк 12:38-40; Лука 11:37-52; 20:45-47)

23 След това Исус започна да говори на народа и учениците си, ² казвайки: „Законоучителите и фарисеите имат правото да тълкуват закона на Моисей. ³ Затова правете и спазвайте всичко, което ви наставляват, но не се учете от делата им, защото те говорят, без да вършат. ⁴ Налагат върху плещите на хората тежки товари, а самите те и пръста си не помръдват да ги преместят.

⁵ Вършат добри дела само за да ги видят хората. Наистина, те все уголемяват филиактериите[¶] си и удължават полите на дрехите си.

⁶ Обичат да заемат най-почетните места при празненствата и най-предните столове в синагогите. ⁷ Ласкаят се, когато ги поздравяват с уважение по пазарите и обичат да ги наричат «Учителю».

⁸ Но вие не трябва да позволявате да ви наричат «Учителю», защото всички сте братя и сестри и имате само един Учител. ⁹ И не наричайте никого на земята «Отче», защото имате само един Баща — небесния.

*22:32 Цитат от Изх. 3:6.

†22:37 Цитат от Вт. 6:5.

‡22:39 Цитат от Лев. 19:18.

¶23:5 **филиактерии** Малки кожени кутийки, които се носят върху челото или лявата ръка и съдържат четири важни откъса от Писанията.

¹⁰ И не позволявайте да ви наричат «Господарю», защото един е вашият Господар — Месията. ¹¹ Най-великият сред вас трябва да ви бъде слуга. ¹² Всеки, който въздига себе си, ще бъде смирен, а всеки, който смирява себе си, ще бъде въздигнат.

¹³ Горко ви, лицемерни законоучители и фарисеи! Вие затваряте за хората вратите на небесното царство. Нито вие влизате, нито пускате вътре другите, които се опитват да влязат. ¹⁴*

¹⁵ Горко ви, лицемерни законоучители и фарисеи! Вие кръстосвате морета и държави, за да намерите един прозелит, а когато го намерите, го правите двойно по-лош и от самите вас, които заслужавате да отидете в пъкъла.

¹⁶ Горко ви, слепи водачи, които казвате: «Ако някой се закълне в храма, това не означава нищо. Но ако се закълне в златото в храма, трябва да изпълни клетвата си.»

¹⁷ Слепи глупци! Кое е по-важно: златото или храмът, който прави златото свещено? ¹⁸ Вие казвате също: «Ако някой се закълне в олтара, това не означава нищо. Но ако се закълне в дара върху олтара, трябва да изпълни клетвата си.» ¹⁹ Слепци! Кое е по-важно: дарът или олтарът, който прави дара свещен? ²⁰ Който се кълне в олтара, се кълне както в него, така и във всичко, което е върху него. ²¹ И който се кълне в храма, се кълне както в него, така и в Онзи, който живее в него. ²² Който се кълне в небето, се кълне и в Божия престол, и в Онзи, който седи на него.

²³ Горко ви, лицемерни законоучители и фарисеи! Вие давате на Бога една десета от всичко, което имате, дори от джоджена, копъра и кимиона. Но не спазвате онова, което е наистина важно в закона: да сте справедливи, милостиви и честни. Тези неща трябваше да спазвате, като не забравяте и другите. ²⁴ Слепи водачи! Вие сте като човек, който изважда от чашата си мушичка, погълчайки междувременно камила.

²⁵ Горко ви, лицемерни законоучители и фарисеи! Вие измивате чашите и чиниите отвън, но вътре те са пълни с неща, които сте получили с измама и задоволяване на собствените си страсти. ²⁶ Слепи фарисеино! Първо изчисти вътрешността на чашата и тогава външността ѝ също ще бъде чиста.

²⁷ Горко ви, лицемерни законоучители и фарисеи! Вие сте като варосани гробници — хубави отвън, но вътре пълни с кости на мъртъвци и всякакви нечистотии.

²⁸ Така и вие — отвън изглеждате като праведници, но отвътре сте пълни с лицемерие и грехове.

²⁹ Горко ви, лицемерни законоучители и фарисеи! Вие строите гробници за пророците и украсявате гробовете на праведните, ³⁰ и казвате: «Ако бяхме живели по времето на нашите предци, нямаше да им помагаме да убият пророците.» ³¹ С това потвърждавате, че сте потомци на тези, които са убили пророците. ³² Хайде, довършете онова, което предците ви са започнали! ³³ Змии и рожби

*23:14 Някои гръцки ръкописи добавят ст. 14: „Горко ви, лицемерни законоучители и фарисеи! Отнемате имуществото на вдовици, а после за пред хората казвате дълги молитви. Затова ще получите по-сурово наказание.“ Вж. Мк. 12:40; Лк. 20:47.

на ехидни! Как мислите, че ще избегнете осъдението на пъкълъ?³⁴ Затова изпращам при вас пророци, мъдrecи и учители. Някои от тях ще убие, други ще разпънат на кръст, трети ще бичуват в синагогите си и ще ги преследват от град на град.³⁵ Ваша ще бъде вината за невинно пролятата на земята кръв — от тази на праведника Авел до тази на Захария,* Верахивевия син, когото убихте между храма и олтара.³⁶ Истина ви казвам: наказанието за всичко това ще дойде върху сегашното поколение.

Исус предупреждава хората в Ерусалим

(Лука 13:34-35)

³⁷ Ерусалиме, Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни посрещаш онези, които Бог ти изпраща! Колко пъти исках да събера децата ти, както кокошката събира своите пиленца под крилата си! Но вие отказате.³⁸ Вижте! Сега домът ви ще остане пуст.³⁹ Казвам ви: няма да ме видите вече, докато не дойде времето да кажете: «Благословен да бъде този, който идва в името на Господа!»†

Исус предрича разрушаването на храма

(Марк 13:1-27; Лука 21:5-28)

24 Исус излезе от храма и си тръгваше, когато учениците му дойдоха при него, за да му покажат храмовите сгради.² Исус им каза: „Виждате ли всички тези неща? Истина ви казвам: камък върху камък

няма да остане тук — всичко ще бъде сринато до основи.“

³ По-късно Исус седеше на Елеонската планина и учениците му дойдоха там, за да останат сами с него. Те го попитаха: „Кажете ни, кога ще се случат тези неща? Какъв ще бъде знакът за твоето връщане и за края на света?“

⁴ Исус отговори: „Внимавайте и не позволявайте на никого да ви заблуди! ⁵ Много хора ще дойдат в мое име и ще кажат: «Аз съм Месията!» и ще измамат много хора.⁶ Ще чуете грохота на битки и вести за войни. Но не се страхувайте — тези неща трябва да се случат, но това все още няма да е краят.⁷ Народи ще се вдигнат срещу други народи, царства ще воюват срещу други царства. Ще има глад и земетресения на различни места по земята.⁸ Но всичко това е само като първите родилни болки.

⁹ По онова време хората ще ви предават на изтезания и ще ви убиват, и ще бъдете мразени от всички народи заради това, че сте мои последователи.¹⁰ По онова време мнозина ще обърнат гръб на вярата и ще се предават един друг на властите, и ще се мразят взаимно.¹¹ И много лъжепророци ще се появят и ще заблудят мнозина.¹² Тъй като злото в света ще се разрасне, любовта на повечето хора ще изстине.¹³ Но този, който издържи докрай, ще бъде спасен.¹⁴ Благата вест за царството ще бъде провъзгласена по целия свят като свидетелство за всички народи, а след това ще настъпи краят.

*23:35 *Авел, Захария* В еврейския Стар Завет Авел е първата, а Захария — последната жертва на убийство.

†23:39 Цитат от Пс. 118:26.

¹⁵ Затова, когато видите да стои на Святото Място «мерзостта, която причинява разорение»* и за която говори пророк Даниил (нека читателят да разбира), ¹⁶ хората в Юдея да бягат в планините. ¹⁷ Ако някой е на покрива, да не слиза да вземе нещата от къщата си. ¹⁸ Ако някой е на полето, да не се връща назад, за да вземе дрехите си. ¹⁹ Горко на бременните и на кърмещите в онези дни! ²⁰ При това, молете се да не се наложи да бягате през зимата или в съботен ден, ²¹ защото тогава ще има голяма скръб, каквато не е имало никога от началото на света досега и каквато никога няма да има. ²² И ако Бог не бе решил да съкрати онези дни, никой не би оцелял. Но заради своите избрани той ще съкрати онези дни.

²³ Ако през онова време някой ви каже: «Виж! Месията е тук!» или «Той е там!», не му вярвайте. ²⁴ Казвам ви това, защото ще се появят лъжемесии и лъжепророци и ще извършат велики знамения и чудеса, за да заблудят, ако е възможно, дори и избраните от Бога. ²⁵ Ето, предупредих ви!

²⁶ Така че, ако ви кажат: «Ето, Месията е в пустинята!», не отивайте там. Или ако кажат: «Ето, той е във вътрешните стаи!», не вярвайте. ²⁷ Защото както светкавицата блясва от изток и прорязва небето до запад, така ще бъде и когато дойде Човешкият Син. ²⁸ Където е мършата, там ще се съберат лешоядите.

²⁹ Веднага след скръбта на онези дни
«Слънцето ще стане тъмно,

луната няма да излъчва светлината си,

звездите ще падат от небето и небесните сили ще се разклатят.»[†]

³⁰ Тогава на небето ще се появи знамението на Човешкия Син. Всички народи по земята ще заридаят и ще видят Човешкия Син като идва на небесните облаци със сила и велика слава. ³¹ Със звук от гръмогласна тръба той ще изпрати своите ангели да съберат неговите избрани отвсякъде, от единия край на небесата до другия.

Поуката от смокиновото дърво

(Марк 13:28-31; Лука 21:29-33)

³² Вземете поука от смокиновото дърво: когато клоните му омекнат и листата му напъпват, вие знаете, че лятото е близо. ³³ По същия начин, когато видите всички тези събития, ще знаете, че завръщането на Човешкия Син е близо, на прага на вратата. ³⁴ Истина ви казвам: това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това. ³⁵ Небето и земята ще преминат, но моите думи никога няма да преминат.

Само Бог знае определения час

(Марк 13:32-37; Лука 17:26-30, 34-36)

³⁶ Никой не знае кога ще бъде този ден и час — нито небесните ангели, нито Синът, а само Отец. ³⁷ Когато Човешкият Син дойде, ще бъде същото както в дните на Ной. ³⁸ Тогава, преди потопа, хората ядели, пиели, женели се и се омъжвали до деня, в който Ной влязъл в кораба. ³⁹ Тези хора не подозирали нищо, докато не дошъл потопът и не ги унищожил. Така ще бъде и когато

* 24:15 «мерзостта ... разорение» Вж. Дан. 9:27; 11:31; 12:11.

† 24:29 Вж. Ис. 13:10; 34:4.

дойде Човешкият Син. ⁴⁰ Двама души ще работят на полето: единият ще бъде взет, а другият — оставен. ⁴¹ Две жени ще мелят на мелницата: едната ще бъде взета, а другата — оставена.

⁴² Така че, бъдете готови, защото не знаете деня, в който ще дойде вашият Господ. ⁴³ Помнете това: ако стопанинът на къщата знаеше кога ще дойде крадецът, щеше да остане буден и нямаше да позволи да му влязат в къщата. ⁴⁴ Затова и вие трябва да сте готови. Човешкият Син ще дойде, когато не го очаквате.

Кой е довереният слуга

(Лука 12:41-48)

⁴⁵ Кой е довереният и благоразумен слуга? Този, на когото господарят поверява другите си слуги, за да им раздава храната в определеното време. ⁴⁶ Благословен ще бъде този слуга, когато господарят дойде и го завари да върши онова, което му е възложил. ⁴⁷ Истина ви казвам: господарят ще му повери грижата за целия си имот. ⁴⁸ Но какво ще се случи, ако слугата е лош човек и си мисли, че господарят му няма да се върне скоро? ⁴⁹ Той ще започне да бие другите слуги и да яде и пие с другите пияници. ⁵⁰ Господарят на такъв слуга ще дойде в ден, когато той не го очаква, и в момент, който той не знае. ⁵¹ Ще го подложи на ужасна смърт* и ще определи мястото му да е при лицемерите, където хората ще плачат и скърцат със зъби.

Притча за десетте девойки

25 Тогава небесното царство ще бъде като десетте девойки, които взели светилниците си и

отишли да посрещнат младоженеца. ² Пет от тях били глупави, а пет — благоразумни. ³ Петте глупави девойки взели светилниците си, но не взели със себе си допълнително масло. ⁴ Благоразумните девойки обаче заедно със светилниците си взели и допълнително масло в съдовете си. ⁵ Тъй като младоженецът се бавел, на всички им се додрияло и заспали.

⁶ В полунощ някой извикал: «Младоженецът идва! Излезте да го посрещнете!»

⁷ Тогава всички онези девойки станали и приготвили светилниците си. ⁸ Глупавите девойки казали на благоразумните: «Дайте ни от вашето масло. Нашите светилници угасват.»

⁹ Но благоразумните отговорили: «Маслото, което имаме, може да не стигне нито за нас, нито за вас. По-добре идете при търговците и си купете.»

¹⁰ Докато те отивали да купят масло, младоженецът пристигнал и готовите девойки влезли с него на сватбеното празненство. После вратата била заключена.

¹¹ По-късно дошли и другите девойки и казали: «Господине! Господине! Отвори ни!»

¹² Но младоженецът отвърнал: «Истина ви казвам: не ви познавам!»

¹³ Винаги бъдете готови, защото не знаете нито деня, нито часа, когато Човешкият Син ще дойде.

Притча за тримата слуги

(Лука 19:11-27)

¹⁴ Небесното царство е като човека, който преди да напусне дома си, извикал слугите си и им казал да се

*24:51 подложи на ужасна смърт Букв.: „разсече на две“ или „насече на парчета“.

грижат за имота му, докато той е в чужбина. ¹⁵ Дал на всеки според способностите: на единия — пет таланта, на другия — два, а на третия — един, и тръгнал. ¹⁶ Слугата, който получил пет таланта, отишъл бързо да търгува с тях и така спечелил още пет. ¹⁷ По същия начин и слугата, който имал два таланта, спечелил още два. ¹⁸ А слугата, който получил един, отишъл и изкопал дупка в земята, където скрил парите на господаря си.

¹⁹ След много време господарят се върнал и попитал слугите какво са направили с парите му. ²⁰ Слугата, който бил получил пет таланта, му донесъл още толкова и казал: «Господарю, ти ми повери грижата за пет таланта. Аз ги използвах, за да спечеля още пет.»

²¹ Господарят отговорил: «Добре си направил. Ти си добър слуга и може да ти се има доверие. Справи се с малкото пари, затова ще ти дам да се грижиш за по-големи неща. Влез и сподели радостта на господаря си!»

²² След това дошъл слугата, който бил получил два таланта и казал: «Господарю, ти ми даде два таланта. Аз ги използвах, за да спечеля още два.»

²³ Господарят отговорил: «Добре си направил. Ти си добър слуга и може да ти се има доверие. Справи се с малкото пари, затова ще ти дам да се грижиш за по-големи неща. Влез и сподели радостта на господаря си!»

²⁴ Тогава дошъл слугата, който бил получил един талант и казал: «Господарю, знаех, че си суров човек, който жъне онова, което не е садил, и прибира онова, което не е посял. ²⁵ Затова се изплаших и отидох да скрия парите ти в земята. Ето, вземи каквото ти принадлежи.»

²⁶ Господарят отговорил: «Ти си зъл и ленив слуга! Казваш, че си знаел, че жъна каквото не съм садил и прибирам каквото не съм сял. ²⁷ Затова трябваше да сложиш парите ми в банката, за да мога като се върна, да си ги получа обратно с лихвите.

²⁸ Затова вземете таланта от този слуга и го дайте на онзи, който има десет таланта. ²⁹ Всеки, който има, ще получи още и ще има повече, отколкото му е необходимо. Но на онзи, който няма, ще се отнеме и малкото, което има.» ³⁰ След това господарят казал: «Изхвърлете този безполезен слуга навън, в тъмнината, където хората ще плачат и скърцат със зъби.»

Човешкият Син ще съди всички хора

³¹ Когато Човешкият Син дойде в своята слава, заедно с всичките си ангели, той ще седне на славния си престол. ³² Тогава всички народи на земята ще се съберат пред него и той ще ги раздели на две групи, също както овчарят отделя овцете от козите. ³³ Овцете ще постави от дясната си страна, а козите — от лявата.

³⁴ След това царят ще каже на тези от дясната му страна: «Елате, вие, благословени от моя Баща! Наследете царството, подготвено за вас от сътворението на света. ³⁵ Това царство е ваше, защото бях гладен и ме нахранихте. Бях жаден и ми дадохте да пия. Бях странник и ме поканихте в дома си. ³⁶ Нямах дрехи и ме облякохте. Бях болен и се погрижихте за мен, бях затворник и дойдохте да ме навестите.»

³⁷ А праведните хора ще отговорят: «Господи, кога те видяхме гладен и те нахранихме? Кога те видяхме

жаден и ти дадохме да пиеш?³⁸ Кога те видяхме да минаваш като странник и те поканихме в дома си? Кога те видяхме без дрехи и те облякохме?³⁹ Кога те видяхме болен или затворник и се погрижихме за теб?»

⁴⁰ Тогава царят ще им отговори: «Истина ви казвам: когато сте правили това за един от тези най-маловажни мои братя, за мен сте го правили.»

⁴¹ После той ще каже на тези от лявата му страна: «Махнете се от мен, вие, прокълнати, и вървете във вечния огън, приготвен за дявола и неговите ангели!⁴² Идете си, защото бях гладен, но не ме нахранихте. Бях жаден, но не ми дадохте да пия.⁴³ Бях странник, но не ме поканихте в дома си. Нямах дрехи, но не ме облякохте. Бях болен и в затвор, но не се погрижихте за мен.»

⁴⁴ Тогава тези хора ще отвърнат: «Господи, кога те видяхме гладен или жаден? Кога те видяхме странник? И кога те видяхме без дрехи, болен или в затвор? Кога видяхме всичко това и не ти помогнахме?»

⁴⁵ А царят ще им отговори: «Истина ви казвам: когато сте отказали да помогнете на един от тези най-маловажни мои братя, на мен не сте помогнали.»

⁴⁶ И тогава тези хора ще отидат във вечно наказание, а праведните — във вечен живот.“

Юдейските водачи кроят планове да убият Исус

(Марк 14:1-2; Лука
22:1-2; Йоан 11:45-53)

26 След като изрече всички тези думи, Исус каза на учениците

си: ² „Знаете, че след два дни е Пасха и на този ден Човешкият Син ще бъде предаден, за да го разпънат на кръст.“

³ Тогава главните свещеници и юдейските старейшини се събраха в двора на първосвещеника Каяфа ⁴ и се наговориха да хванат Исус чрез измама и да го убият. ⁵ Но си казаха: „Не трябва да го арестуваме по време на празника, за да не се разбунтува народът.“

Една жена прави нещо специално

(Марк 14:3-9; Йоан 12:1-8)

⁶ Исус беше във Витания, в къщата на Симон прокажения, ⁷ когато една жена се приближи до него с алабастров съд, пълен със скъпо миро, и го изля на главата му, докато той се хранеше. ⁸ Учениците видяха това, ядосаха се и говореха помежду си: „Защо беше нужно такова прахосничество? ⁹ Това миро можеше да се продаде за много пари, които да се раздадат на бедните.“

¹⁰ Но Исус знаеше какво си мислят и им каза: „Защо тревожите жената? Тя извърши нещо прекрасно за мен. ¹¹ С вас винаги ще има бедни, но аз няма да съм винаги с вас.* ¹² Тя изля това миро върху тялото ми, за да ме приготви за моето погребение. ¹³ Истина ви казвам: където и да се провъзгласява тази Блага вест по целия свят, ще се разказва също и за това, което тя извърши, за да я помнят хората.“

Юда се съгласява да предаде Исус

(Марк 14:10-11; Лука 22:3-6)

¹⁴ Тогава един от дванадесетте ученика, наречен Юда Искариотски, отиде при главните свещеници ¹⁵ и каза: „Колко ще ми дадете, ако ви

*26:11 С вас ... вас Вж. Вт. 15:11.

предам Исус?“ Те му предложиха тридесет сребърника ¹⁶и от този момент Юда зачака най-подходящото време, за да им предаде Исус.

Пасхалната вечеря

(Марк 14:12-21; Лука 22:7-14, 21-23; Йоан 13:21-30)

¹⁷В първия ден на празника на безквасните хлябове учениците дойдоха при Исус и казаха: „Къде искаш да ти приготвим да ядеш пасхалната вечеря?“

¹⁸Исус отговори: „Идете в града при един човек, когото познавам, и му кажете: «Учителят заръча: Определеното време приближава. Ще празнувам Пасха с учениците си в твоя дом.»“

¹⁹Учениците направиха както им каза Исус и приготвиха пасхалното ядене.

²⁰Вечерта Исус седеше на масата с дванадесетте си ученика. ²¹Докато се хранеха, той каза: „Истина ви казвам: един от вас ще ме предаде!“

²²Учениците много се наскърбиха и един след друг започнаха да го питат: „Господи, не съм аз, нали?“

²³Исус отговори: „Ще ме предаде този, който е натопил ръката си в блюдото заедно с мен. ²⁴Човешкият Син ще си иде, точно както казват Писанията за него, но горко на онзи, който го предаде. За този човек щеше да бъде по-добре никога да не се беше раждал.“

²⁵Юда, който щеше да го предаде, попита: „Не съм аз, нали, Учителю?“

Исус отговори: „Сам го каза.“

Господната вечеря

(Марк 14:22-26; Лука 22:15-20; 1 Коринтяни 11:23-25)

²⁶Докато се хранеха, Исус взе хляба, благодари на Бога и го

разчупи. После го даде на учениците си и каза: „Вземете и яжте. Това е моето тяло.“

²⁷След това взе чашата, благодари на Бога и я даде на учениците, като им каза: „Нека всеки от вас пие, ²⁸защото това е моята кръв на завета, който Бог сключва с вас. Тя се пролива за много хора, за да бъдат простени греховете им. ²⁹Казвам ви: няма вече да пия от това вино до онзи ден, в който ще пия с вас ново вино в царството на моя Баща.“

³⁰След това изпяха един химн и отидоха на Елеонската планина.

Исус предсказва отричането на Петър

(Марк 14:27-31; Лука 22:31-34, Йоан 13:36-38)

³¹Исус каза на учениците: „Заради това, което ще ми се случи, тази нощ всички вие ще се разбягате и ще ме изоставите, защото Писанието казва: «Ще убия овчаря

и овцете ще се разбягат.» Захария 13:7

³²Но след като бъде възкресен, ще отида в Галилея преди вас.“

³³Петър каза: „Дори всички останали да те изоставят заради това, което ще ти се случи, аз никога няма да те изоставя.“

³⁴Исус отвърна: „Истина ти казвам: тази нощ, преди да пропее петелът, три пъти ще си се отрещеш от мен.“

³⁵Но Петър му каза: „Никога няма да се отрека от теб, дори ако трябва да умра заедно с теб.“ Същото заявиха и всички останали ученици.

Исус се моли сам

(Марк 14:32-42; Лука 22:39-46)

³⁶Тогава Исус отиде с тях на едно място, наречено Гетсимания, и им каза: „Поседете тук, докато отида там да се помоля.“ ³⁷После взе със себе

си Петър и двамата Зеведееви синове и започна да тъгува и да се терзае. ³⁸Каза им: „Душата ми се раздира от скръб. Останете тук и бъдете нащрек заедно с мен.“

³⁹След това Исус се отдалечи малко от тях, падна по очи и започна да се моли: „Отче мой, ако е възможно, нека тази чаша ме отмине! Но направи така, както искаш ти, а не както искам аз.“ ⁴⁰След това се върна при учениците си и ги завари заспали. Той каза на Петър: „Нима не можахте един час да останете нащрек заедно с мен? ⁴¹Бъдете нащрек и се молете, за да не се поддадете на изкушение. Духът ви иска да извърши онова, което е правилно, но тялото ви е слабо.“

⁴²За втори път Исус се отдалечи и започна да се моли: „Отче мой, ако не е възможно тази чаша да ме отмине, без да я изпия, моля се волята ти да се изпълни.“

⁴³След това се върна при учениците си и отново ги завари заспали, защото клепачите им бяха натезжали. ⁴⁴Той ги остави и отиде да се моли за трети път, като каза същите думи.

⁴⁵След това се върна при учениците си и каза: „Още ли спите и си почивате? Дойде времето Човешкият Син да бъде предаден в ръцете на грешни хора. ⁴⁶Станете! Да вървим. Ето — идва този, който ще ме предаде!“

Исус е арестуван

(Марк 14:43-50; Лука 22:47-53; Йоан 18:3-12)

⁴⁷Докато Исус казваше това, дойде Юда — един от дванадесетте ученика. С него имаше много хора с ножове и сопи, изпратени от главните свещеници и старейшините на народа. ⁴⁸Този, който щеше да го

предаде, се беше уговорил с тях да им даде знак: „Когато целуна, той е. Него хванете!“ ⁴⁹Юда се приближи до Исус и му каза: „Здравей, Учителю!“ И го целуна.

⁵⁰Исус отговори: „Приятелю, направи това, за което си дошъл.“

Тогава мъжете се приближиха, сграбчиха Исус и го арестуваха. ⁵¹Когато се случиха това, един от учениците му изтегли ножа си, удари с него слугата на първосвещеника и му отрязва ухото.

⁵²Исус му каза: „Прибери ножа си на мястото му. Който вади нож, от нож умира. ⁵³Нима мислиш, че не мога да помоля моя Баща и той незабавно да изпрати повече от дванадесет легиона ангели да ми помогнат? ⁵⁴Но как тогава ще се изпълни казаното в Писанията, че всичко трябва да стане по този начин?“

⁵⁵След това Исус каза на тълпите хора: „Идвайте да ме хванете с ножове и сопи, сякаш съм престъпник. Всеки ден седях в храма и поучавах, но не ме арестувахте. ⁵⁶Всичко това обаче става, за да се изпълни писаното от пророците.“ Тогава всички ученици го оставиха и избягаха.

Исус пред юдейските водачи

(Марк 14:53-65; Лука 22:54-55, 63-71; Йоан 18:13-14, 19-24)

⁵⁷Хората, които арестуваха Исус, го отведоха в дома на първосвещеника Каяфа, където се бяха събрали законоучителите и старейшините. ⁵⁸Петър следваше Исус на разстояние и влезе след него в двора на първосвещеника, където седна със стражите, за да види какво ще стане.

⁵⁹Главните свещеници и целият Синедрион се опитваха да намерят

лъжесвидетели срещу Исус, за да могат да го убият. ⁶⁰Много хора дойдоха и дадоха лъжливи показания, но въпреки това съветът не можеше да намери причина да го убие. Накрая дойдоха двама души ⁶¹и заявиха: „Този човек каза: «Мога да разруша Божия храм и да го построя отново за три дни.»“

⁶²Тогава първосвещеникът се изправи и каза на Исус: „Тези хора свидетелстват срещу теб. Няма ли да кажеш нещо за това, в което те обвиняват?“ ⁶³Но Исус не отговори.

Първосвещеникът отново му каза: „Заклевам те в живия Бог! Кажни, ти ли си Месията, Божият Син?“

⁶⁴Исус отговори: „Сам го каза. Но казвам ви: отсега нататък ще виждате Човешкия Син да седи от дясната страна на Всемогъщия и да идва на небесните облаци.“

⁶⁵Тогава първосвещеникът разкъса дрехите си* и каза: „Този човек богохулства! Нима ни са нужни други свидетели? Току-що чухте богохулството. ⁶⁶Какво отсъждате?“

Юдеите отговориха: „Той е виновен и трябва да умре.“

⁶⁷И започнаха да го заплуват в лицето, да го бият с юмруци и да му удрят плесници. ⁶⁸„Покажи ни, че си пророк, ти, който твърдиш, че си Месията! Отгатни кой те удари!“ — казваха те.

Петър се отрича от Исус

(Марк 14:66-72; Лука 22:56-62;
Йоан 18:15-18, 25-27)

⁶⁹През това време Петър седеше в двора. Една прислужница се приближи до него и каза: „Ти също беше с Исус от Галилея.“

⁷⁰Но Петър отрече пред всички с думите: „Не зная за какво говориш.“

⁷¹След това излезе от двора, а на вратата го видя друга прислужница, която каза пред хората там: „Този човек беше с Исус от Назарет.“

⁷²И още веднъж Петър отрече, като се закле: „Не познавам този човек!“

⁷³Малко след това няколко души, които стояха там, се приближиха до Петър и му казаха: „Ти наистина си един от онези, които го следвах. Начинът, по който говориш, те издава.“

⁷⁴Тогава той започна да се прокллина и да им се къдне: „Не познавам този човек!“ Точно тогава пропя петел. ⁷⁵Петър си спомни какво му беше казал Исус: „Преди да пропее петелът, ще си се отрекъл от мен три пъти.“ После излезе навън и горчиво заплака.

Исус пред Пилат

(Марк 15:1; Лука
23:1-2; Йоан 18:28-32)

27 Рано на другата сутрин всички главни свещеници и старейшини на народа свикаха съвет, на който решиха да убият Исус. ²Вързаха го и го отведоха при губернатора Пилат.

Юда се самоубива

(Дела 1:18-19)

³А Юда, който го беше предал, видя, че Исус е осъден и се разкаля за стореното. Той върна тридесетте сребърника на главните свещеници и старейшините ⁴и каза: „Извърших грях, като предадох на смърт невинен човек!“

*26:65 *разкъса дрехите си* Разкъсването на дрехите често означава, че се скърби или се оплаква някого. Тук това е знак, че първосвещеникът е разгневен и счита тези думи за богохулство, заслужаващо смъртно наказание.

Те отговориха: „Че какво ни е на нас? Ти му мисли.“

⁵Тогава Юда захвърли парите в храма, излезе навън и се обеси.

⁶Главните свещеници взеха сребърните монети и казаха: „Нашият закон не позволява да сложим тези пари в храмовата кутия за дарения, защото с тях е платена смъртта на човек.“ ⁷И решиха да купят с тях едно място, наречено „Грънчарова нива“, за да погребват там чужденците. ⁸Ето защо тази нива и до ден днешен е известна като „Кръвна нива“. ⁹Така се изпълни пророчеството, казано от Еремия:

„Те взеха тридесетте сребърника — цената, която израелтяните решиха да платят за него — ¹⁰и купиха с тях грънчаровата нива, както Господ ми заповяда.“*

Пилат разпитва Исус

(Марк 15:2-5; Лука 23:3-5; Йоан 18:33-38)

¹¹Исус застана пред губернатора Пилат, който го попита: „Ти ли си царят на юдеите?“

Исус отговори: „Сам го казваш.“

¹²Но когато главните свещеници и старейшините го обвиняваха, той мълчеше.

¹³Тогава Пилат му каза: „Не чуваш ли в колко много неща те обвиняват?“

¹⁴Но Исус не отговори на нито едно обвинение и Пилат остана много изненадан.

Исус е осъден на смърт

(Марк 15:6-15; Лука 23:13-25; Йоан 18:39-19:16)

¹⁵Всяка година на празника Пасха управникът освобождаваше по един

затворник, когото хората посочваха. ¹⁶По това време в затвора се намираше един известен престъпник на име Варава.[†] ¹⁷Когато тълпата се събра, Пилат ги попита: „Кого искате да ви освободя: Варава или Исус, наречен Месията?“ ¹⁸Той знаеше, че хората бяха предали Исус, защото му завиждаха.

¹⁹Докато Пилат седеше в съда, жена му му изпрати съобщение, в което казваше: „Остави този невинен човек на мира. Снощи сънувах сън за него, който много ме разтревожи.“

²⁰Но главните свещеници и старейшините убедиха тълпите да поискат Варава да бъде освободен, а Исус — убит.

²¹Пилат каза: „При мен са Варава и Исус. Кого искате да ви освободя?“

„Варава!“ — отвърнаха хората.

²²Пилат попита: „А какво да правя с Исус, наречен Месията?“

Всички отговориха: „Разпъни го на кръст!“

²³„Защо искате да го убия? — попита Пилат. — Какво престъпление е извършил?“

Хората започнаха да викат още по-силно: „Разпъни го на кръст!“

²⁴Пилат видя, че няма смисъл да продължава и че се надигат размирици. Тогава взе вода, изми ръцете си пред тълпата и каза: „Не съм виновен за смъртта на този човек. Вие сте тези, които я искат.“

²⁵Тълпата отговори: „Нека кръвта му тежи на нас и нашите деца.“

²⁶Тогава Пилат им освободи Варава и нареди да накажат Исус с бой с камшик, след което го предаде, за да бъде разпънат на кръст.

*27:10 „Те взеха ... заповяда“ Вж. Зах. 11:12-13; Ер. 32:6-9.

†27:16 Варава В някои гръцки ръкописи името е „Исус Варава“.

Войниците на Пилат издевателстват над Исус

(Марк 15:16-20; Йоан 19:2-3)

²⁷ След това войниците на Пилат отведоха Исус в двореца на губернатора и целият полк се събра около него. ²⁸ Свалиха дрехите му и го наметнаха с алена мантия. ²⁹ После сплетоха венец от тръни и го сложиха на главата му, а в дясната му ръка поставиха тръстика. След това коленичиха пред него и подигравателно казаха: „Да живее царят на юдеите!“ ³⁰ Заплюваха го, а след това взеха тръстиката и го заудряха с нея по главата. ³¹ Когато се поругаха с него, те му свалиха мантията, облякоха го отново в неговите дрехи и го отведоха да бъде разпънат на кръст.

Исус е разпънат на кръст

(Марк 15:21-32; Лука
23:26-43; Йоан 19:17-27)

³² По пътя видяха един човек от Киринаея на име Симон и го накараха да носи кръста на Исус. ³³ Когато стигнаха до мястото, наречено Голгота, което означава „Лобно място“, ³⁴ войниците дадоха на Исус да пие вино, смесено с жлъчка, но след като го опита, той отказа да го изпие. ³⁵ Приковаха го на един кръст, после си поделиха дрехите му, като хвърлиха жребий, ³⁶ и седнаха там, за да го пазят. ³⁷ Над главата му сложиха надпис с отправеното срещу него обвинение: „това е исус, царят на юдеите.“ ³⁸ Заедно с него бяха разпънати двама разбойника — единият от дясната, а другият

от лявата му страна. ³⁹ Хората, които минаваха оттам, го обиждаха, поклащаха глави ⁴⁰ и казаха: „Ти, който щеше да събаряш храма и да го строиш отново за три дни, я спаси себе си сега! Слез от кръста, ако си Божият Син!“

⁴¹ Главните свещеници, законоучителите и юдейските старейшини също бяха там и се присмиваха на Исус: ⁴² „Другите спасяваше, а себе си не може да спаси! Нали е царят на Израел? Нека сега слезе от кръста и ще му повярваме!“ ⁴³ Като толкова уповаваше на Бога, нека сега Бог го избави, ако наистина му е скъп. Нали сам казваше: «Аз съм Божият Син!»“ ⁴⁴ Разбойниците, разпънати заедно с него, също го обсипваха с обиди.

Исус умира

(Марк 15:33-41; Лука
23:44-49; Йоан 19:28-30)

⁴⁵ По обяд над цялата страна се спусна мрак, който не се вдигна три часа. ⁴⁶ Около три часа Исус извика високо: „Или, Или, лама савахтани?“,* което значи: „Боже мой, Боже мой, защо си ме изоставил?“

⁴⁷ Някои от онези, които стояха там, чува това и казаха: „Вика Илия.“†

⁴⁸ Един от тях веднага изтича, напои с оцет една гъба и като я набучи на тръстикова пръчка, даде на Исус да пие от нея. ⁴⁹ Но другите хора казаха: „Остави го! Нека да видим дали Илия ще дойде да го спаси.“

⁵⁰ Исус извика високо още веднъж и след това издъхна.

*27:46 Цитат от Пс. 22:1.

†27:47 „Вика Илия.“ Обръщението „Боже мой“ („Или“ на еврейски или „Елои“ на арамейски) прозвучава на хората като името на Илия, известния Божий пророк от ок. 850 г. пр. Хр.

⁵¹ В този момент завесата в храма се раздра на две от горе до долу. Земята се разтърси и скалите се напукаха. ⁵² Гробовете се отвориха и много от Божиите хора, които бяха умрели, възкръснаха. ⁵³ Те излязоха от гробовете и след като Исус възкръсна, отидоха в святия град и се явиха на много хора.

⁵⁴ Стотникът и войниците, които пазеха Исус, видяха земетресението и всичко, което стана. Те много се изплашиха и казаха: „Той наистина бе Божий Син!“

⁵⁵ Много жени стояха там и гледаха отдалеч. Това бяха жените, които бяха следвали Исус от Галилея, за да се грижат за него. ⁵⁶ Там бяха Мария Магдалина, Мария — майката на Яков и Йосиф, и майката на Зеведеевите синове.

Погребението на Исус

(Марк 15:42-47; Лука 23:50-56, Йоан 19:38-42)

⁵⁷ Същата вечер в Ерусалим дойде един богат човек от Ариматея на име Йосиф, който също беше ученик на Исус. ⁵⁸ Той отиде при Пилат и поиска тялото на Исус. Пилат нареди на войниците да му го дадат. ⁵⁹ Тогава Йосиф взе тялото, зави го в ново ленено платно ⁶⁰ и го положи в своята нова, наскоро изсечена в скалата гробница. ⁶¹ Мария Магдалина и другата Мария останаха да седят пред гробницата.

Гробницата на Исус се охранява

⁶² Беше Подготвителен ден. На следващия ден главните свещеници и фарисеите се срещнаха с Пилат ⁶³ и му казаха: „Господарю, спомняме си, че докато беше още жив, този самозванец каза: «След три дни ще възкръсна.» ⁶⁴ Дай заповед да пазят

гробницата, докато минат три дни, защото учениците му може да дойдат и да откраднат тялото, а след това да кажат на хората: «Той възкръсна от мъртвите.» Тази последна лъжа ще бъде по-лоша от онова, което говореха за него по-рано.“

⁶⁵ Пилат им каза: „Вземете няколко войника и идете да пазите гробницата както знаете.“ ⁶⁶ Те отидоха на гробницата, запечатаха входа и поставиха там стража.

Възкресението на Исус

(Марк 16:1-8; Лука 24:1-12; Йоан 20:1-10)

28 Денят след съботата беше първият ден от седмицата и на зоряване Мария Магдалина и другата Мария отидоха да видят гробницата. ² В този момент стана много силно земетресение. Един Господен ангел слезе от небето, отиде до гробницата, отмести камъка от входа и седна върху него. ³ Ангелът блестеше ярко като светкавица, а дрехите му бяха бели като сняг. ⁴ Войниците, които пазеха гробницата, толкова се изплашиха от него, че се разтрепериха и заприличаха на мъртъвци.

⁵ Ангелът каза на жените: „Вие не се страхувайте! Зная, че търсите Исус, който беше разпънат на кръст. ⁶ Но той не е тук, а възкръсна, както беше казал. Елате да видите мястото, където лежеше тялото му. ⁷ После бързо идете и кажете на учениците му: «Той е възкръснал от мъртвите и сега отива в Галилея преди вас. Там ще го видите.» Това дойдох да ви кажа.“

⁸ Жените — изплашени, но и изпълнени с голяма радост — бързо се отдалечиха от гробницата и се завтекоха да кажат на учениците

му. ⁹ И изведнъж по пътя ги срещна Исус и каза: „Здравейте!“ Те се приближиха до него, обгърнаха нозете му и му се поклониха. ¹⁰ Тогава Исус им каза: „Не се страхувайте! Идете и кажете на учениците ми* да отидат в Галилея. Там ще ме видят.“

Войниците докладват на юдейските водачи

¹¹ Когато жените отидоха да кажат на учениците, няколко войника, които пазеха гробницата, дойдоха в града и разказаха на главните свещеници всичко, което се беше случило. ¹² Главните свещеници се срещнаха със старейшините и измислиха план. Те дадоха на войниците голяма сума пари ¹³ и им заръчаха: „Кажете на хората, че учениците му са дошли през нощта и са откраднали тялото му, докато сте спали. ¹⁴ Ако губернаторът чуе за това, ще го убедим, че

сте невинни и ще ви избавим от неприятности.“ ¹⁵ Войниците взеха парите и направиха така, както им бе наредено. И така, тази история се разнесе сред юдеите и до ден днешен продължава да се разказва.

Исус говори на учениците си

*(Марк 16:14-18; Лука 24:36-49;
Йоан 20:19-23; Дела 1:6-8)*

¹⁶ Единадесетте ученика отидоха в Галилея и се качиха на хълма, на който Исус им беше казал да отидат. ¹⁷ Там го видяха и му се поклониха, но някои от тях не повярваха, че това наистина е той. ¹⁸ Тогава Исус се приближи до тях и каза: „Дадена ми е цялата власт в небето и на земята. ¹⁹ Затова идете при всички народи и ги направете мои ученици, като ги кръщавате в името на Отца и Сина, и Святия Дух. ²⁰ Учете ги да изпълняват всичко, което съм ви заповядал. И помнете: аз ще бъда винаги с вас до края на света.“

---

*28:10 *учениците ми* Букв.: „братята ми“.